

Dictamen 23·2006

sobre l'Avantprojecte de llei dels drets de les dones per a l'eradicació de la violència masclista.

Dictamen 23.2006

sobre l'Avantprojecte de llei dels drets de les dones
per a l'eradicació de la violència masclista.

Consell de Treball, Econòmic i Social de Catalunya

Dictamen 23, 2006 sobre l'Avantprojecte de llei dels drets de les dones per a l'eradicació de la violència masclista

I. Catalunya. Departament de la Presidència. Avantprojecte de llei dels drets de les dones per a l'eradicació de la violència masclista II. Títol

1. Drets de les dones – Legislació – Catalunya 2. Violència envers les dones – Dret i legislació – Catalunya 3. Dones maltractades – Dret i legislació - Catalunya
343.61-055.2(467.1)

© Generalitat de Catalunya
Consell de Treball, Econòmic i Social de Catalunya
Diputació, 284
08009 Barcelona
Tel. 93 270 17 80
Adreces a Internet: www.ctescat.cat
www.larevistactesc.cat

A/e: ctescat@gencat.net

Barcelona, novembre de 2006
Disseny gràfic: Cualesquiera Comunicació Visual
Impressió: XB Cèltica Papel, s.l.

D.L.: B-51573-2006

Índex

DICTAMEN 23/2006 sobre l'Avantprojecte de llei dels drets de les dones per a l'eradicació de la violència masclista	3
VOTS PARTICULARS	
Foment del Treball Nacional	14
PIMEC.....	15
AVANTPROJECTE DE LLEI dels drets de les dones per a l'eradicació de la violència masclista.....	17

DICTAMEN 23/2006 sobre l'Avantprojecte de Llei dels drets de les dones per a l'eradicació de la violència masclista.

Atenent les competències atribuïdes al Consell de Treball, Econòmic i Social de Catalunya per l'article 72.2 de l'Estatut d'autonomia de Catalunya, i la Llei 7/2005, de 8 de juny, el Ple del Consell de Treball, Econòmic i Social en la sessió extraordinària del dia 14 de setembre del 2006 aprova el següent

DICTAMEN

I. ANTECEDENTS

En data de juliol del 2006 va tenir entrada al Consell de Treball, Econòmic i Social de Catalunya un escrit tramès pel conseller del Departament de la Presidència de la Generalitat de Catalunya, en què sol·licitava l'emissió pel procediment ordinari del dictamen de caràcter preceptiu, previ a la seva tramitació, de l'Avantprojecte de Llei dels drets de les dones per a l'eradicació de la violència masclista.

La Comissió de treball de polítiques socials es va reunir el dia 8 de setembre i va elaborar la proposta de dictamen.

II. CONTINGUT

L'Avantprojecte de llei consta d'un preàmbul, cent vint-i-nou articles agrupats en cinc títols, vint capítols, quatre disposicions addicionals, dues disposicions transitòries, una disposició derogatòria i set disposicions finals.

El **preàmbul** posa de manifest que la finalitat de l'Avantprojecte de llei és trencar les discriminacions que pateixen les dones i reconèixer i avançar en garanties respecte al seu dret bàsic a viure sense cap de les manifestacions de la violència masclista.

L'Avantprojecte de llei parteix del reconeixement de les experiències de les dones que han passat per diverses situacions de violència, així com del reconeixement del paper històric i pioner dels moviments feministes per fer visible aquest fenomen social i lluitar-hi en contra, i, a més, aquests moviments han tingut un paper essencial en el desenvolupament dels drets i en la creació d'espais en llibertat per a les dones del nostre país.

Al mateix temps, destaca la importància històrica de l'ens local en l'abordatge del fenomen, des de la responsabilitat pública, i el caràcter innovador i exemplar de les seves actuacions polítiques.

L'Avantprojecte de llei reconeix el caràcter específic i diferenciat de la violència exercida contra les dones, englobant-la en l'expressió violència masclista, perquè el masclisme és el concepte que de forma més general defineix el sistema social que empara i justifica les conductes de domini, control i abús de poder dels homes sobre les dones, enfocant

aquest fenomen de la violència masclista com un problema vinculat al reconeixement social i jurídic de les dones.

Aquest Avantprojecte de llei tracta de les manifestacions concretes de la violència masclista, distingint diferents formes de violència (física, psicològica, sexual i econòmica) que tenen lloc en àmbits concrets (en el marc d'una relació afectiva i/o sexual, en l'àmbit de la parella, familiar, laboral i sociocomunitari) i que han estat recollides en la normativa internacional, europea i estatal.

D'altra banda, el preàmbul resumeix el contingut de l'Avantprojecte de llei, el qual s'estructura en cinc títols.

El títol I consta de vuit articles. L'article 1 fa referència a l'objecte de la Llei. L'article 2 fa referència a l'àmbit d'aplicació de la Llei. L'article 3 defineix el concepte de violència masclista. L'article 4 explicita les diferents formes d'aquesta violència i els àmbits en què es pot manifestar, tant en l'espai públic com en el privat. L'article 5 estableix l'obligació de les institucions públiques d'aplicar una política adient que previngui, eradiqui i persegueixi la violència masclista. L'article 6 estableix quins són els drets de les dones en relació amb l'eradicació de la violència masclista. L'article 7 preveu diferents formes d'acreditació de l'existència de violència masclista. L'article 8 assenta els principis sota els quals s'ha elaborat tot l'articulat.

El títol II es divideix en sis capítols. En aquest títol es posa en relleu la importància de la prevenció en l'eradicació de la violència masclista.

El capítol I agrupa els articles 9 a 12 i regula la recerca en tots els temes relacionats amb la violència masclista.

El capítol II agrupa els articles 13 a 15 i regula que les administracions públiques han de realitzar actuacions per impulsar estratègies de sensibilització social i d'informació.

El capítol III agrupa els articles 16 a 19, on es fa referència al fet que les administracions públiques catalanes han de desenvolupar les accions necessàries per a la detecció i identificació de situacions de risc o existència de la violència masclista.

El capítol IV agrupa els articles 20 a 28, on s'estableix la coeducació com a principi fonamental en la lluita contra la violència masclista.

El capítol V agrupa els articles 29 a 33, on es defineix la formació i capacitació obligatòria de les persones professionals que hi intervenen.

El capítol VI agrupa els articles 34 a 41, regula les responsabilitats dels mitjans de comunicació.

El títol III es divideix en set capítols. Aquest títol defineix la xarxa de serveis públics necessaris per a l'assistència, protecció, reparació i recuperació de les dones que han patit violència masclista, amb la idea que l'Administració de la Generalitat ha de ser la responsable de fixar quins serveis s'han de crear per assistir i protegir les dones.

El capítol I agrupa de l'article 42 a 44 i regula un conjunt de criteris bàsics d'atenció, com

són, entre d'altres, la celeritat, la proximitat i l'equilibri de les intervencions.

El capítol II agrupa de l'article 45 a 56, el qual es divideix en nou seccions i regula els diferents models d'intervenció integral que s'han de desenvolupar per part del Govern a tot el territori de Catalunya, mitjançant una xarxa específica d'atenció i recuperació integral, on s'engloben una sèrie de serveis públics i gratuïts per a l'atenció, assistència, protecció, reparació i recuperació de les dones que han patit o pateixen violència masculista, la seva titularitat i gestió.

El capítol III s'estructura en una secció, en la qual s'agrupen els articles 57 a 60 i regula les garanties de protecció a les dones des del primer moment en què es produeix l'agressió.

El capítol IV agrupa els articles 61 a 63 i regula el dret de les dones a l'atenció i assistència sanitària, al seguiment de l'evolució del seu estat de salut, fins al seu total restabliment.

El capítol V agrupa els articles 64 a 87, dividit en cinc seccions.

La secció primera agrupa els articles 64 a 66 i regula el dret a l'accés a un habitatge a les dones que pateixin o hagin patit violència i estiguin en situació de precarietat econòmica a causa d'aquesta i quan l'accés sigui necessari per a la seva recuperació.

La secció segona agrupa els articles 67 a 69 i regula el dret a l'ocupació i a la formació sociolaboral de les dones que es trobin en situacions de violència de parella, familiar i tràfic i explotació sexual, atenent especialment els casos de violència en l'àmbit laboral.

La secció tercera agrupa els articles 70 a 77, i regula el dret a l'atenció i a l'assistència jurídica.

La secció quarta agrupa els articles 76 a 77 i regula el tema de la personació en els procediments penals per violència masculista en els casos de mort o lesions greus de la dona i en casos d'especial rellevància.

La secció cinquena agrupa els articles 78 a 87 i regula els drets econòmics de les dones, tant pel que fa a percebre la renda mínima d'inserció per tal d'afavorir l'autonomia de les dones que estiguin en situacions de violència, com pel que fa a la percepció d'una quantitat econòmica en el cas que a conseqüència de les formes de violència masculista pateixin seqüeles, lesions corporals o danys en la seva salut física o psíquica, de caràcter greu, així com la percepció d'ajuts escolars.

També es regula la constitució d'un fons de garantia per cobrir l'impagament de pensions alimentàries i compensatòries en relació amb la violència en l'àmbit de la parella.

El capítol VI agrupa els articles 88 a 90 i regula l'assetjament sexual i assetjament per raó de sexe en l'àmbit laboral i social i disposa que en aquest sentit el Govern de la Generalitat haurà de realitzar actuacions de sensibilització i actuacions de formació per evitar aquestes situacions.

El capítol VII agrupa els articles 91 a 101 i regula situacions específiques respecte de

determinats col·lectius de dones que, per les seves circumstàncies específiques, pateixen diverses manifestacions de violència masclista: dones migrants, dones grans, dones en situació de prostitució, dones del món rural i de zones de difícil accés, d'ètnia gitana, les transsexuals, les dones amb discapacitats, amb VIH i les internes en centre d'execució penal, així com els casos de famílies en els quals existeixi risc de mutilacions genitals.

El títol IV es divideix en vuit capítols:

El capítol I agrupa de l'article 102 a 103 i regula l'Institut Català de les Dones com a instrument vertebrador per fer front a la violència masclista i estableix quines són les seves funcions.

El capítol II agrupa els articles 104 a 108 i regula els programes integrals contra la violència masclista, elaborats per l'Institut Català de les Dones en col·laboració amb les associacions de dones i professionals expertes en l'elaboració dels programes, que recull el conjunt d'objectius i mesures que el Govern ha d'implantar en l'eradicació de la violència masclista.

El capítol III agrupa els articles 109 a 110 i regula la Comissió permanent del circuit nacional per a l'eradicació de la violència masclista.

El capítol IV agrupa els articles 111 a 113 i regula els acords interinstitucionals, protocols i circuits d'atenció.

El capítol V agrupa els articles 114 a 115 i regula el Centre d'estudis, recerca i capacita-ció com a òrgan de caràcter administratiu adscrit a l'Institut Català de les Dones.

El capítol VI agrupa els articles 116 a 118 i regula els ens locals com a instrument per combatre la violència masclista, atès la seva proximitat i el coneixement de les necessitats de les dones.

El capítol VII agrupa els articles 119 a 122 i regula els grups, associacions i entitats de dones, com a garantia per al desenvolupament dels drets de les dones.

El títol V agrupa els articles 123 a 129 i regula els principis als quals s'han d'ajustar l'actuació de les administracions públiques, així com delimita les competències que corresponen a l'Administració autonòmica d'aquelles que corresponen a l'Administració local, determinant els temes que hauran de coordinar i la col·laboració entre elles. També disposa el finançament necessari per donar el compliment adequat a l'ordenació i provisió de les accions i serveis que disposa la llei.

La **disposició addicional primera** estableix la legislació aplicable per a l'exercici de la potestat sancionadora per la comissió de les infraccions administratives relatives a continguts o publicitat en els mitjans de comunicació que justifiquin, banalitzin o incitin la violència masclista.

La **disposició addicional segona** disposa que en el termini d'un any des de l'entrada en vigor de la Llei, el Govern haurà de desenvolupar i regular el fons d'impagament de pensions.

La **disposició addicional tercera** disposa que les Administracions públiques hauran d'adoptar mesures per tipificar en els convenis col·lectius aplicables al personal laboral la realització d'actes d'assetjament sexual o assetjament per raó de sexe.

La **disposició transitòria primera** estableix el termini per encarregar una avaluació de l'impacte social de la Llei.

La **disposició transitòria segona** disposa l'actualització de la xarxa específica d'atenció i recuperació integral a les dones que pateixen violència masclista, amb una freqüència biennal, en els primers 6 anys d'aprovació de la Llei.

La **disposició derogatòria** disposa quines normes s'entendran derogades amb l'entrada en vigor de la Llei.

La **disposició final primera** afegeix un nou apartat p) a l'article 115 i un nou apartat u) a l'article 116 del Decret legislatiu 1/1997, de 31 d'octubre pel qual s'aprova la refosa en un text únic dels preceptes de determinats textos legals vigents a Catalunya en matèria de funció pública.

La **disposició final segona** incorpora un darrer paràgraf a l'article 6.1 apartat e) de la Llei 10/1997, de 3 de juliol, de la renda mínima d'inserció.

La **disposició final tercera** afegeix un nou apartat f) a l'article 132 de la Llei 22/2005, de 29 de desembre, de la comunicació audiovisual de Catalunya.

La **disposició final quarta** modifica l'article.....del Decret legislatiu 3/2002, de 24 de desembre, pel qual s'aprova el Text refós de la Llei de finances públiques de Catalunya.

La **disposició final cinquena** afegeix l'article 22 bis a la Llei 1/2001, de 15 de març, de mediació familiar de Catalunya.

La **disposició final sisena** faculta el Govern per desplegar la Llei.

La **disposició final setena** disposa l'entrada en vigor de la Llei.

III. OBSERVACIONS GENERALS

Primera. El CTESC considera que en alguns aspectes, l'Avantprojecte de Llei està redactat de manera genèrica i indeterminada, fet que pot generar inseguretat jurídica.

Segona. El CTESC considera que en l'articulat de l'Avantprojecte de Llei, així com en el seu títol, s'hauria de fer referència a la violència generada per actituds i comportaments masclistes.

Tercera. El CTESC fa una valoració global positiva d'aquest Avantprojecte de Llei, ja que és una Llei que estableix drets per a les dones que pateixen violència i no tant de penalitzacions per als homes que l'exerceixen. Aquest darrer aspecte està recollit a la Llei orgànica 1/2004, de 28 de desembre de mesures de protecció integral contra la violència de gènere.

Així mateix, és un Avantprojecte de Llei que aborda totes les violències que pateixen les dones pel sol fet de ser-ho, va més enllà de la violència domèstica, també estableix intervencions en l'àmbit social i laboral.

Defineix clarament els serveis necessaris, quines funcions tenen i de qui són competència per abordar aquest problema. Fa una aposta clara per la prevenció, sense oblidar l'atenció a les dones que ho pateixen.

Facilita l'accés a les dones víctimes de violència als drets i serveis que regula, ampliant els organismes i serveis públics que poden acreditar la situació de violència.

Quarta. El CTEESC comparteix plenament l'objecte d'aquest Avantprojecte de Llei de garantir el dret de les dones a viure sense cap forma de violència generada per actituds i comportaments masclistes mitjançant la inclusió d'un seguit de mesures que permetin lluitar de manera efectiva contra aquest tipus de violència, siguin quines siguin les formes d'aquesta, així com l'àmbit en què es manifesti. També es valora de manera positiva que s'estableixi un nou model d'intervenció contra aquesta violència que es basa en la necessària coordinació entre els diferents organismes públics competents i en la concreció de mesures integrals que abordin tots els nivells d'intervenció contra la violència generada per actituds i comportaments masclistes, des de la prevenció i sensibilització ciutadana fins a l'assistència i protecció de les persones afectades. Cal també posar en qüestió i combatre totes les actituds, valors socials establerts i estereotips que fan que aquest tipus de violència no acabi d'eradicar-se.

Cinquena. El CTEESC considera que per garantir aquest abordatge integral cal potenciar les diferents estructures, coordinar-les adequadament i dotar-les dels recursos econòmics i del personal especialitzat que s'escaigui. Per aquest motiu, també valora positivament que a l'Avantprojecte es concretin els drets que s'han de garantir a totes les dones, així com els models d'intervenció a partir d'una xarxa integrada de serveis professionalitzats en tots els territoris. Es valora especialment que en la memòria justificativa s'estableixi la necessitat de dotar aquests serveis dels recursos i el personal especialitzat necessari.

Sisena. Un aspecte positiu de l'Avantprojecte que el CTEESC vol destacar és que estableix mesures específiques atenent el col·lectiu de dones al qual van destinades i les seves diferents necessitats: dones grans, joves, dones migrades, dones en situació de prostitució, dones amb discapacitat, amb VIH, internes en centres penitenciaris, etc. Lluitar contra la violència generada per actituds i comportaments masclistes des de la diversitat i l'especificitat és necessari per aconseguir l'eficàcia de les actuacions de prevenció, atenció i reparació dels danys produïts per la violència.

Setena. El CTEESC considera que els equips professionals són la peça clau per al bon funcionament del sistema, raó per la qual han d'estar convenientment capacitats per dur a terme de forma eficaç la seva tasca tant preventiva com d'intervenció. És per això que es valora positivament la importància que l'Avantprojecte de llei dóna a la formació dels equips professionals.

Vuitena. El CTEESC fa una valoració positiva el fet que l'Avantprojecte de Llei amplii els mecanismes d'acreditació de la violència generada per actituds i comportaments masclistes més enllà de la seva acreditació penal, fet que possibilitarà la detecció de molts

casos de violència que abans no sortien a la llum.

Novena. El CTESC valora d'una forma especialment positiva l'alt grau de participació dels agents i entitats socials en el procés d'elaboració del present Avantprojecte de llei, així com la inclusió en el seu articulat de moltes de les consideracions aportades en l'esmentat procés d'elaboració.

Desena. Al llarg de l'articulat de l'Avantprojecte de llei es fa referència indistintament a "agents sindicals" i a "agents socials". El CTESC considera que s'hauria d'unificar la terminologia i utilitzar la d'agents socials.

Onzena. El CTESC considera que en l'Avantprojecte de llei s'hauria de preveure la concreció de mecanismes de participació per efectuar el seguiment i avaluació del procés d'aplicació, així com de l'impacte social de la llei prevista en la disposició transitòria primera.

IV. OBSERVACIONS A L'ARTICULAT

1. El CTESC proposa afegir al punt III del Preàmbul de l'Avantprojecte de llei, en el paràgraf que descriu el contingut del Títol IV, el següent: "així com els agents socials" després "d'entitats de dones".
2. El CTESC considera que en el preàmbul de l'Avantprojecte de llei la referència que es fa a l'Estatut s'ha d'actualitzar i fer esment dels articles de la Llei orgànica 6/2006, de 19 de juliol, de reforma de l'Estatut d'autonomia de Catalunya.
3. En el preàmbul es fa esment que la Llei de mesures de conciliació de la vida personal, familiar i laboral del personal al servei de les administracions públiques de Catalunya està en tràmit parlamentari. S'ha de tenir en compte que aquesta Llei ja va ser aprovada i publicada el dia 13 de juliol del 2006.
4. El CTESC considera que en l'article 2 de l'Avantprojecte de llei s'haurien d'especificar quins són els drets esmentats a l'article i reproduir la redacció de l'article 92.1 del present Avantprojecte de llei en aquest sentit.
5. Pel que fa a l'article 2 de l'Avantprojecte de llei, el CTESC considera que s'haurien de tenir en compte la protecció de les dones que sofreixin violència generada per actituds i comportaments masclistes en territori català i fer-les també titulars dels drets reconeguts en aquest Avantprojecte de llei.
6. El CTESC considera que l'article 5 de l'Avantprojecte de llei és molt indeterminat quan estableix que les mesures han de ser "adequades i eficaces" i proposa que es faci una concreció de les mesures que s'han d'adoptar.
7. El CTESC considera que a l'article 8, apartat d) de l'Avantprojecte de llei, s'hauria d'afegir després d'organitzacions feministes, les organitzacions socials, ja que són diverses les organitzacions socials no considerades feministes que tenen experiències d'intervenció en relació amb la violència generada per actituds i comportaments masclistes.

8. Pel que fa a l'article 11 de l'Avantprojecte de llei, el CTESC troba a faltar que en el tema de recerca es faci esment de la xarxa específica d'atenció i recuperació integral, ja que en l'article 43.d) s'estableix com un dels seus objectius aprofundir en la recerca.
9. Pel que fa a l'article 17 de l'Avantprojecte, el CTESC considera que és molt indeterminat en el seu primer paràgraf quan assenyala la intervenció obligatòria dels professionals de la salut, dels serveis socials i de l'educació, ja que no assenyala com s'ha d'actuar en aquests casos.
10. El CTESC considera que a l'article 29 de l'Avantprojecte de llei s'hauria d'especificar qui promourà i executarà els programes de formació específica en matèria de violència originada per comportaments i actituds masculistes. Igualment caldria incorporar aquesta matèria en els plans de formació per a l'ocupació per als col·lectius esmentats.
11. Pel que fa a l'apartat 2 de l'article 29 de l'Avantprojecte de llei, i per harmonitzar-ho amb la resta de l'articulat, el CTESC considera que s'ha de fer esment dels altres col·lectius a qui també ha d'anar adreçada la formació. S'hauria d'incloure als cossos policials que es fa esment en l'article 60, als professionals sanitaris que s'esmenten en l'article 63, als professionals de l'àmbit jurídic com es regula en l'article 70 i en l'article 74.
12. El CTESC considera que l'article 30 de l'Avantprojecte de llei és molt indeterminat, tant quan es fa esment a l'administració competent, com quan es fa referència a les disciplines relacionades amb els àmbits de la llei. D'altra banda pel que fa a l'ubicació d'aquest article dins el cos legal el CTESC considera que hauria d'estar inclòs en el Capítol IV referit a l'àmbit educatiu.
13. El CTESC proposa afegir l'article 33 de l'Avantprojecte de llei: "l'Administració vetllarà per la inclusió dins dels plans de prevenció i d'avaluació de riscos laborals dels riscos psicosocials que es puguin produir per tal de prevenir i evitar els processos d'esgotament i desgast professional".
14. El CTESC considera que en l'article 34 de l'Avantprojecte de llei s'hauria d'afegir les modificacions oportunes en el sentit que regula la llei de l'Estat, a fi i efecte de reforçar les facultats de l'Administració Pública envers els mitjans de comunicació privats.
15. El CTESC proposa a l'article 41 afegir al final: "així com els agents socials".
16. El CTESC considera que l'article 42 hauria d'incloure en aquest article el principi de gratuïtat de totes les actuacions que tinguin per finalitat l'atenció, l'assistència, la protecció, la reparació i la recuperació integral de les dones.

Cal fer una valoració especialment positiva del punt 7 d'aquest article, referit als límits a la mediació.

17. El CTESC considera que l'article 43 de l'Avantprojecte de llei que parla d'objectius no hauria de ser un article independent sinó que s'hauria d'incloure en un apartat de

l'article 46, ja que es refereix explícitament a objectius de la xarxa específica d'atenció i recuperació integral.

18. En relació amb l'apartat tercer de l'article 47 de l'Avantprojecte de llei, el CTESC considera que s'haurien d'ampliar els titulars del dret a accedir a l'Atenció Telefònica Especialitzada i fer-ho extensiu a l'àmbit d'aplicació que estableix l'article 2 de l'Avantprojecte de llei i no només a les dones.
19. El CTESC considera que a l'article 50, apartat 2 lletra c) de l'Avantprojecte llei s'hauria d'establir una previsió en el sentit que aquests centres especialitzats s'han de coordinar amb el Servei Català d'Ocupació com també les diferents administracions, organismes i agents que realitzen tasques formatives i d'inserció.
20. El CTESC creu necessari especificar a l'article 53 de l'Avantprojecte de llei quins seran aquests espais neutrals de trobada, o si són els que existeixen en l'actualitat (servei de protecció a la infància).
21. El CTESC considera que l'apartat 2 lletra b) de l'article 53 sobrepassa l'àmbit d'aquest Avantprojecte de llei.
22. El CTESC proposa afegir a l'article 61 de l'Avantprojecte de llei un apartat amb el següent contingut: "Els serveis de salut han de tenir instruments per detectar dones que pateixen violència originada per actituds i comportaments masclistes, tot i que aquesta sigui explicitada per les mateixes dones, i poder endegar canals d'ajut a través dels recursos del seu territori".
23. El CTESC considera que en l'article 65 de l'Avantprojecte de llei l'expressió "nombre d'habitatges suficients" és un concepte jurídic indeterminat que s'hauria de concretar.
24. El CTESC considera que en l'article 67 al segon paràgraf, a l'apartat b), s'hauria d'afegir al final: "i l'aplicació efectiva dels drets i els objectius derivats d'aquest Avantprojecte de llei".
25. El CTESC proposa afegir a l'article 72 de l'Avantprojecte de llei: "i gratuïta", després de "suficient".
26. Pel que fa a l'article 78 de l'Avantprojecte de llei, el CTESC considera que s'hauria d'establir el procediment per sol·licitar les prestacions econòmiques d'urgència.
27. El CTESC considera que a l'article 81 de l'Avantprojecte de llei s'ha de definir què s'entén per situació de precarietat econòmica. S'ha de tenir present en aquest sentit que encara no s'ha aprovat el Reglament referit en aquest article.

Igualment, el CTESC considera que en el present Avantprojecte de llei s'haurien d'establir fórmules per garantir l'agilitat a l'hora de fer efectiu el pagament de les pensions alimentàries i compensatòries a través del fons de garantia.

28. El CTESC considera que a l'article 86 de l'Avantprojecte de llei que el termini de sis mesos és massa temps el que la dona estaria sense tenir cap ingrés; per tant,

s'hauria de reduir el termini de 6 mesos a un mes.

29. El CTESC proposa modificar a l'article 88 de l'Avantprojecte que "el Govern de la Generalitat ha de realitzar actuacions de sensibilització, formació..." per "El Govern de la Generalitat, per mitjà dels instruments legals ja existents, ha de promoure la realització d'actuacions de...".
30. El CTESC considera que l'article 101 de l'Avantprojecte de llei és redundant amb la normativa vigent i no és necessària la inclusió d'aquest article.
31. El CTESC considera que el títol de l'article 105 de l'Avantprojecte de llei hauria d'adequar-se al seu contingut, així com a la composició de la comissió de treball de seguiment i avaluació dels programes integrals.
32. El CTESC considera que s'hauria d'incloure en un article 105 bis la garantia de suport econòmic a tots els membres de la Comissió, ja que es considera que participen en l'elaboració i el seguiment dels programes integrals.
33. El CTESC proposa afegir a l'article 122, després de "les associacions de dones", "els agents socials".
34. El CTESC proposa afegir al final de la disposició transitòria primera de l'Avantprojecte de llei: "amb participació de les associacions de dones i els agents socials".
35. El CTESC considera que la disposició addicional primera hauria de formar part de l'articulat, a continuació de l'article 35. No obstant això, el text s'hauria de completar afegint-hi: "...procediment administratiu comú, modificada per la Llei 4/1999, així com la normativa relativa a l'exercici de la potestat sancionadora per part de l'Administració de la Generalitat".
36. Pel que fa a les disposicions finals primera, el CTESC entén que ha de dir "S'afegeix un nou apartat q) a l'article 115 del Decret legislatiu 1/1997...".
37. Pel que fa a la disposició final quarta de l'Avantprojecte de llei, el CTESC entén que hauria de dir:

S'afegeix un nou apartat i) a l'article 92.2 del Decret legislatiu 3/2002, de 24 de desembre, pel qual s'aprova el Text refós de la Llei de finances públiques de Catalunya:

"Les bases reguladores de les subvencions que tinguin com a beneficiàries empreses amb una plantilla igual o superior a vint-i-cinc persones han d'incloure l'obligació d'aquestes empreses, d'acord amb els agents socials, d'indicar els mitjans que utilitzen per prevenir, detectar i intervenir l'assetjament sexual i l'assetjament per raó de sexe en els seus centres de treball."

S'afegeix un nou apartat f) a l'article 99.1 del Decret legislatiu 3/2002 de 24 de desembre, pel qual s'aprova el Text refós de la Llei de finances públiques de Catalunya amb la redacció següent:

“La no utilització d’aquests mitjans o la seva utilització indeguda constitueix una causa de revocació de la subvenció”.

38. Pel que fa a la disposició final cinquena de l’Avantprojecte de Llei, el CTESC entén que en comptes d’afegir l’article 22 bis a la Llei 1/2001, s’hauria d’afegir un nou article, atès que l’article 22 parla de la “comunicació de la mediació” i no té res a veure amb el “límit a la mediació”.

V. CONCLUSIONS

El Consell de Treball, Econòmic i Social de Catalunya ha valorat l’Avantprojecte de Llei dels drets de les dones per a l’eradicació de la violència masclista, i sol·licita al Govern que sigui receptiu a les recomanacions formulades en el present dictamen.

Barcelona, 14 de setembre del 2006

La presidenta
Mercè Sala Schnorkowski

La secretària executiva
Teresita Itoiz i Cruells

VOT PARTICULAR que formula Foment del Treball Nacional, integrant del Grup Segon del Consell de Treball, Econòmic i Social de Catalunya, en relació amb el Dictamen 23/2006 sobre l'Avantprojecte de Llei dels drets de les dones per a l'eradicació de la violència masclista.

Les observacions generals presentades per aquesta organització, prèviament al debat del present dictamen, constitueixen fonament suficient per justificar l'abstenció manifestada a la Comissió respectiva i que es mantindrà al Ple que ha d'aprovar l'esmentat dictamen.

Foment del Treball Nacional vol deixar expressament de manifest que la seva abstenció no respon a un rebuig del contingut del Projecte de Llei ni del dictamen, sinó a una conseqüència lògica dimanant del respecte a l'ordenament jurídic vigent i aplicable al cas.

En efecte, l'article 183.1 del Reglament del Parlament de Catalunya estableix literalment que "a la fi de cada legislatura caduquen tots els tràmits parlamentaris d'examen i de resolució pel Parlament".

És evident, per tant, que el Projecte de Llei que es remet al CTEESC no pot tenir viabilitat legal per tal com la legislatura actual ha finalitzat, s'han anunciat eleccions parlamentàries per al dia 1 de novembre i el Parlament de Catalunya està previst que es dissolgui el dia 8 de setembre, per la qual cosa el dictamen del CTEESC és innocu i innecessari.

Per Foment del Treball Nacional

Barcelona, 8 de setembre del 2006

Eduardo de Paz Fuertes

VOT PARTICULAR que formula PIMEC, integrant del Grup Segon del Consell de Treball, Econòmic i Social de Catalunya, en relació amb el Dictamen 23/2006 sobre l'Avantprojecte de llei dels drets de les dones per a l'eradicació de la violència masclista.

L'article 56 estableix la possibilitat que la gestió dels serveis de titularitat pública inclosos en el títol corresponent pugui ser privada al mateix temps que estableix directrius orientadores dels criteris per a l'assignació de la gestió dels serveis que reglamentàriament s'hauran de fixar.

No obstant això, també introdueix obligacions en l'apartat 3 que excedeixen les conclusions dels informes de la Junta Consultiva de Contractació Administrativa de la Generalitat dels quals es desprèn que la selecció del contractista ha d'ajustar-se estrictament als criteris previstos a la legislació de contractes i a la interpretació que d'ells n'ha fet la jurisprudència i, molt en particular la jurisprudència comunitària.

D'acord amb l'exposat PIMEC considera que l'article 56 hauria de quedar redactat de la següent manera.

Article 56. Gestió

1. La gestió dels serveis podrà ser privada, sota la inspecció, control i registre de l'Administració de la Generalitat.
2. Els criteris per a l'assignació de la gestió dels serveis seran fixats reglamentàriament. Es tindrà en compte la innovació metodològica que aporten els programes, l'adequació i coneixement del territori, així com la reconeguda experiència en la lluita contra la violència masclista.
3. L'Administració de la Generalitat crearà mesures de suport i cura per a les persones professionals en exercici que tractin situacions de violència, per tal de prevenir i evitar els processos d'esgotament, confusió i desgast professional.

Barcelona, 14 de setembre del 2006

Josep Hallado Molina

AVANTPROJECTE DE LLEI dels drets de les dones per a l'eradició de la violència masclista.

PREÀMBUL

I

Les dones han estat essencials en la construcció i defensa dels drets i les llibertats al llarg de la història. Malgrat això, gran part de les nostres societats no han reconegut el seu paper i no han garantit els seus drets.

La Llei dels drets de les dones per a l'eradició de la violència masclista parteix de la premissa que els drets de les dones són drets humans. La violència masclista és una greu vulneració d'aquests drets i un impediment per assolir la plena ciutadania de les dones, la seva autonomia i llibertat.

La finalitat d'aquesta Llei és trencar les invisibilitzacions i discriminacions que pateixen les dones i reconèixer i avançar en garanties respecte al seu dret bàsic a viure sense cap de les manifestacions de la violència masclista.

La lluita contra la violència masclista és part del procés de les dones per fer efectius els seus drets i construir i desenvolupar un entorn on sigui possible la seva llibertat. Aquest trajecte té una llarga història al nostre país. Una història gràcies a la qual les dones, malgrat situacions adverses, han desenvolupat els seus espais d'autonomia.

La Llei parteix, en primer lloc, del reconeixement de les mateixes experiències de les dones que han passat per diverses situacions de violència, a l'hora que les considera agents actives en el procés de transformació individual i col·lectiva de la nostra societat pel que fa al coneixement i a la superació d'aquest conflicte.

Parteix també del reconeixement del paper històric i pioner dels moviments feministes per fer visible aquest fenomen social i lluitar-hi en contra. Concretament, el valor i la riquesa del saber i de les eines d'anàlisi i intervenció desenvolupades pels feminismes són fonamentals per comprendre l'origen d'aquesta violència i eliminar-la. Així mateix, el moviment de dones de Catalunya ha tingut un paper essencial en el desenvolupament dels drets i en la creació d'espais de llibertat per a les dones del nostre país.

Per tant, les aportacions fetes per les dones que han patit violència, pels grups de dones que han treballat i treballen contra les violències, i les pràctiques feministes en defensa dels drets de les dones han estat considerades de gran importància en l'elaboració d'aquesta Llei. Perquè la reclamació del dret de les dones a viure sense violència masclista és el resultat dels esforços de milers de dones que han denunciat les diverses manifestacions d'aquesta violència i han fet possible, així, un dret que la nostra estructura jurídica ha negat fins fa poc temps.

Cal reconèixer, alhora, la importància històrica dels ens locals en l'abordatge del fenomen, des de la responsabilitat pública, i el caràcter innovador i exemplar de les seves actuacions polítiques. Els ens locals i supralocals han estat pioners en el desplegament de mesures i serveis d'informació, atenció o suport a les dones en situacions de violència, han construït espais de coordinació amb el món associatiu i han establert protocols d'actuació conjunta que han inspirat bona part dels continguts d'aquest text legal.

Aquesta Llei recull totes aquestes experiències i té la voluntat d'esdevenir un instrument actiu per continuar desenvolupant els drets de les dones i per donar suport a la lluita social contra la violència masclista. La Llei no és un punt final, sinó un punt de partida, una part del procés que s'haurà de completar amb les pràctiques de tots els àmbits implicats.

Les violències exercides contra les dones han estat anomenades amb diferents termes: violència sexista, patriarcal, viril o violència de gènere, entre d'altres. En tots els casos la terminologia indica que es tracta d'un fenomen amb característiques diferents a d'altres formes de violència. És una violència que pateixen les dones, pel sol fet de ser-ho, en el marc d'unes relacions de poder desiguals entre homes i dones. La Llei per a l'eradicació de la violència masclista reconeix el caràcter específic i diferenciat d'aquesta violència i també la necessitat d'aprofundir en els drets de les dones per tal d'incloure les seves necessitats en l'espai social.

Aquesta Llei utilitza l'expressió violència masclista perquè el masclisme és el concepte que de forma més general defineix el sistema social que empara i justifica les conductes de domini, control i abús de poder dels homes sobre les dones i que, alhora, ha imposat un model de masculinitat que, malgrat ser reduccionista i estereotipat, encara és valorat per parts de la societat com a superior. Dins d'aquest sistema aquesta superioritat ha estat naturalitzada i, per tant, justificada, a través de tot un conjunt de pautes culturals i socials totalment arrelades a les estructures dominants de les societats. La violència contra les dones és l'expressió més greu i devastadora d'aquesta cultura que no només destrueix vides, sinó que impedeix el desenvolupament dels drets, la igualtat d'oportunitats i les llibertats de les dones. Per això el dret no pot tractar aquest problema social des d'una perspectiva falsament neutral, sinó que els instruments legals han de reconèixer aquesta realitat per eliminar la desigualtat social que genera. Per aconseguir la igualtat material, i no provocar una doble discriminació, s'ha de partir de les desigualtats socials existents.

No hi ha cap país lliure de violència masclista. Tampoc ho és Catalunya. Es tracta d'un fenomen universal que, fruit del sistema patriarcal, és present a gairebé totes les cultures i a tots els nivells socials i econòmics i està vinculat a les mancances de les nostres societats. Aquesta Llei neix en el context d'una transformació de les polítiques públiques que, mitjançant la introducció transversal de la perspectiva de gènere en tots els àmbits, contribuirà a fer possible l'exercici d'una democràcia plena. Es tracta, en definitiva, d'enfocar el fenomen de la violència masclista com un problema vinculat al reconeixement social i jurídic de les dones.

La violència masclista es concreta en una diversitat d'abusos que pateixen les dones. A partir d'aquí es distingeixen diferents formes de violència (física, psicològica, sexual i econòmica), que tenen lloc en àmbits concrets (en el marc d'una relació afectiva i/o sexual, en l'àmbit de la parella, familiar, laboral i sociocomunitari). La Llei dels drets de les dones

per a l'eradicació de la violència masclista tracta de les manifestacions concretes d'aquesta violència, assenyalades, en el seu moment, pels moviments de dones i que han estat recollides en la normativa internacional, europea i estatal.

II

La normativa internacional, europea, estatal, nacional i local, ha desenvolupat un ampli conjunt de drets i mesures per eradicar les violències contra les dones.

Cal citar, entre d'altres, la Convenció sobre l'Eliminació de totes les formes de Discriminació contra la Dona de 1979 (CEDAW) i el seu Protocol Facultatiu de 1999. La Convenció reconeix expressament la necessitat de canviar les actituds, mitjançant l'educació dels homes i les dones, perquè acceptin la igualtat de drets i superin les pràctiques i prejudicis basats en els rols estereotipats. El Protocol estableix els drets de les dones a demanar la reparació per la violació dels seus drets.

La Conferència de Drets Humans de Viena de 1993 va proclamar que els drets humans de les dones i de les nenes són part integral dels drets humans universals i va subratllar la importància de les tasques destinades a eliminar la violència contra les dones en la vida pública i privada.

La Declaració de Beijing de 1995, sorgida de la IV Conferència Mundial sobre les Dones, és el document més complet produït per una conferència de les Nacions Unides en relació amb els drets de les dones, ja que incorpora els resultats assolits en les conferències i els tractats anteriors, entre altres, la CEDAW i la Declaració de Viena. Es va acordar la Declaració sobre l'eliminació de la violència contra les dones on es fa, per primera vegada, el reconeixement que les causes de la violència són estructurals, realitzant una definició del que és violència de gènere (article 113): "l'expressió "violència contra les dones" significa qualsevol acte de violència basada en el gènere que té com a resultat, o és probable que tingui com a resultat, uns danys o patiments físics, sexuals o psicològics per a les dones, incloent-hi les amenaces dels esmentats actes, la coacció o la privació arbitrària de la llibertat, tant en la vida pública com en la privada". En la Revisió de la Plataforma d'Acció de Beijing, realitzada a Nova York el juny de 2000, es donà un nou impuls als compromisos acordats per aconseguir la potenciació del paper de la dona i la igualtat de gèneres.

La Resolució de la Comissió de Drets Humans de Nacions Unides de 1997 condemna tots els actes de violència sexista contra la dona, exigeix que s'elimini la violència masclista en la família i en la comunitat i exhorta els governs a actuar per prevenir, investigar i castigar els actes de violència, i proporcionar a les dones unes reparacions justes i una assistència especialitzada.

La Resolució de la Comissió de Drets Humans de Nacions Unides 2001/49 condemna tots els actes de violència masclista contra la dona, i especialment la violència contra les dones en situacions de conflicte armat.

En l'àmbit europeu, cal citar, entre d'altres, la Resolució del Parlament Europeu de

setembre de 1997 coneguda com "Tolerància zero contra la violència envers les dones" desenvolupada l'any 1999, i la Decisió marc del Consell d'Europa de 15 de març de 2001 sobre l'Estatut de la Victima en el procés penal, que assenyalava la importància d'evitar els processos de victimització secundària i la necessitat de serveis especialitzats i d'organitzacions de suport a la víctima.

La Directiva 2002/73 del Parlament Europeu i del Consell, de 23 de setembre de 2002, que "modifica la Directiva 76/207/CEE del Consell relativa a l'aplicació del principi d'igualtat de tracte entre dones i homes en allò que es refereix a l'accés a l'ocupació, a la formació i a la promoció professionals, i a les condicions de treball", destaca la rellevància d'adoptar mesures específiques a favor de les dones, destinades a eliminar, prevenir o compensar els desavantatges que les afecten en l'àmbit laboral i, especialment, atorgar protecció suficient enfront els supòsits d'assetjament i assetjament sexual en el treball.

Durant els darrers anys, a l'Estat espanyol s'han produït avenços legislatius en matèria de lluita contra la violència masclista. Així, la Llei Orgànica 11/2003, de 29 de setembre, de Mesures Concretas en matèria de Seguretat Ciutadana, Violència Domèstica i Integració Social dels Estrangers; la Llei Orgànica 15/2003, de 25 de novembre, per la qual es modifica la Llei Orgànica 10/1995, de 23 de novembre, del Codi Penal, o la Llei 27/2003, de 31 de juliol, reguladora de l'Ordre de Protecció de les Victimes de la Violència Domèstica. Aquesta darrera Llei esmentada ha suposat una nova fita en les mesures adoptades des dels poders públics en regular mesures cautelars especialíssimes sense cap precedent en l'ordenament jurídic penal espanyol. Recentment, la Llei Orgànica 1/2004, de 28 de desembre, de mesures de protecció integral contra la violència de gènere, constitueix la primera Llei integral europea que recull una resposta global a les violències a les dones en les relacions de parella, amb inclusió d'aspectes preventius, educatius, socials, laborals, assistencials, sanitaris i penals. A més, cal destacar les Lleis aprovades per diverses Comunitats Autònomes, dins el seu àmbit competencial, per tal d'intervenir en l'àmbit de la violència contra les dones.

D'altra banda, els plans específics contra la violència masclista apareixen a finals dels anys noranta, primer en un àmbit estatal i després en l'àmbit autonòmic i local. També han aparegut altres instruments normatius com els protocols i els acords interinstitucionals. Així, el 1998 es va aprovar el primer Pla estatal d'Acció sobre la violència contra les dones (1998-2000), el qual articulava mesures en sis grans àrees, i posteriorment el II Pla Integral contra la Violència Domèstica (2001-2004), l'aportació principal del qual són les mesures penals i processals que van donar lloc a canvis en la legislació penal.

Finalment, a Catalunya, s'han desenvolupat diversos plans per a la igualtat d'oportunitats per a les dones i de prevenció de la violència masclista.

El VIè eix del Pla d'Acció i Desenvolupament de les Polítiques de Dones a Catalunya (2005-2007) que desenvolupa el Programa per a l'abordatge integral de les violències contra les dones (2005-2007), actualment en vigor, efectua un reconeixement dels drets de les dones com a ciutadanes, remarca el sistema patriarcal que sosté i legitima les violències i estableix mesures coordinades entre diferents departaments i administracions.

A nivell local, alguns municipis de Catalunya han elaborat plans o programes específics contra la violència masclista. D'altra banda, molts ajuntaments, bé individualment o bé agrupant-se a través de consells comarcals han signat acords amb entitats i institucions

per tal d'assolir, en alguns casos, un circuit d'actuació contra la violència masclista; en altres, un circuit de mesures urgents; i finalment, en alguns municipis, un circuit amb un protocol d'actuació.

L'Estatut vigent preveu tot un seguit de competències exclusives a favor de la Generalitat, entre les quals destaquen la competència exclusiva de la Generalitat de Catalunya en la promoció de la dona, art. 9.2, i la competència de la Generalitat de Catalunya en matèria de conservació, modificació i desenvolupament del dret civil català, normes processals i de procediment administratiu que es derivin de les particularitats del dret substantiu de Catalunya o de les especialitats de l'organització de la Generalitat, que avalen la seva competència per a l'aprovació d'una Llei d'aquestes característiques.

Pel que fa al Dret Civil de Catalunya, el Govern de la Generalitat, a través de l'Observatori del Dret Privat de Catalunya, com a òrgan responsable de fer el seguiment del desenvolupament de l'ordenament jurídicocivil per tal de procedir a la modificació del Codi de Família, procedirà a la incorporació de les modificacions necessàries per garantir els objectius d'aquesta Llei.

III

Pel que fa a l'estructura de la Llei, aquesta es divideix en cinc títols.

El Títol I defineix el concepte de violència masclista, explicita les diferents formes d'aquesta violència, els àmbits en què es pot manifestar, tant en l'espai públic com en el privat, i estableix l'obligació de les institucions públiques d'aplicar una política adient que previngui, eradiqui i persegueixi la violència masclista.

Aquest Títol assenta els principis sota els quals s'ha elaborat tot l'articulat, entre d'altres, el d'integralitat, transversalitat i responsabilitat de tots els poders públics implicats, amb la finalitat de facilitar la igualtat d'oportunitats entre dones i homes, l'autonomia i la llibertat de les dones.

El desenvolupament del dret de les dones a viure una vida lliure de violència masclista permet trencar amb la visió purament assistencial que durant molt temps ha predominat en les intervencions en aquest tema. Les polítiques públiques i accions contra aquesta violència han de ser autèntics mecanismes per garantir l'accés als drets i el seu exercici.

La integralitat suposa que les actuacions per combatre la violència masclista han de tenir en compte la seva naturalesa multicausal i multidimensional, motiu pel qual la resposta ha de ser global i obligar-hi tots els sistemes (serveis socials, salut, forces i cossos de seguretat, justícia, educació, cultura, treball, habitatge i mitjans de comunicació).

Per tant, la violència masclista, com a vulneració dels drets humans, cal que sigui escmesa des d'una perspectiva que prevegi la reparació de tots aquells àmbits –personals, socials, econòmics– que han estat danyats, és a dir, des d'una concepció integral que tingui en compte tots els processos, des de l'atenció, prevenció, assistència i protecció, com, finalment, la reparació, recuperació i el reconeixement dels drets econòmics de les

dones en situacions de violència.

El desenvolupament dels drets de les dones i les mesures contra la violència han d'afectar tots els àmbits de l'acció social, política i institucional. La transversalitat de les mesures exigeix que cada organisme implicat defineixi accions específiques des del seu àmbit d'intervenció, sempre d'acord amb el model d'intervenció esmentat.

Les polítiques per eradicar la violència masclista han de tenir en compte la diversitat de les dones i les seves necessitats diferents. En aquest sentit, és imprescindible que les actuacions adreçades a la prevenció, atenció i reparació dels danys de les dones que pateixen violència tinguin en compte la diversitat i especificitat dels diferents col·lectius que viuen a Catalunya: dones grans, adultes i joves; dones que encapçalen famílies monoparentals; dones amb diferents opcions sexuals; dones provinents de cultures diferents; dones amb diversos nivells socioeconòmics i culturals; dones amb estats de salut específics –discapacitades, seropositives, amb problemes mentals, etc.–; dones en situació d'exclusió social, dones en situació de prostitució, dones transsexuals, preses i expreses, entre d'altres.

En aquesta línia, la Llei preveu que totes les actuacions que es realitzin per garantir els drets i les mesures que la Llei regula tinguin en compte les particularitats territorials, culturals, religioses, jurídiques, personals, econòmiques i sexuals de la diversitat de les dones a les quals van destinades.

La complexitat de les estratègies necessàries en la lluita contra la violència masclista requereix establir mecanismes de coordinació i cooperació entre tots els poders implicats. Aquest requeriment es realitzarà, entre d'altres, amb la promoció d'acords interinstitucionals i protocols integrals d'intervenció.

Cal ressaltar d'aquest Títol el mecanisme previst per acreditar l'existència de violència masclista. L'exercici dels drets recollits en aquesta Llei s'ha de garantir per a totes les dones en situació de violència. Diversos estudis han demostrat que moltes dones que pateixen aquesta violència no poden exercir plenament els seus drets, sense passar per l'acreditació penal de la violència. Per aquesta raó, el text amplia el ventall de possibilitats d'acreditació de la violència masclista.

El Títol II posa en relleu la importància de la prevenció en l'eradicació de la violència masclista, perquè així s'evita la seva aparició i, quan apareix, es contribueix a fer que les dones la detectin i identifiquin d'una forma precoç. Regula la recerca; estableix la coeducació com a principi fonamental en la lluita contra la violència masclista; defineix la formació i capacitació obligatòria de les persones professionals que hi intervenen; situa la necessitat de la sensibilització social i les responsabilitats dels mitjans de comunicació.

El Títol III defineix la xarxa de serveis públics necessaris per a l'assistència, protecció, reparació i recuperació de les dones que han patit violència masclista, amb la idea que l'Administració de la Generalitat ha de ser la responsable de fixar quins serveis s'han de crear per assistir i protegir les dones. El Títol defineix aquests serveis i les funcions a desenvolupar, així com un conjunt de criteris bàsics d'atenció com són, entre d'altres, la celeritat, la proximitat i l'equilibri de les intervencions. Certament, totes les dones afectades per situacions de violència han de tenir les mateixes oportunitats d'accés als recursos que necessiten. La proximitat en el territori és una forma essencial de facilitar aques-

ta accessibilitat i requereix l'accés a una atenció específica en les zones rurals.

També regula quines són les dones titulars del dret d'accedir a cada servei, en funció de l'especificitat de la violència masclista i les formes i àmbits en què es pot manifestar, i defineix la titularitat de la gestió i el finançament dels recursos en relació amb les competències de cada Administració Pública de Catalunya.

Així mateix, s'han inclòs els ajuts econòmics perquè es considera que són imprescindibles per a les dones amb major desavantatge social i econòmic, si bé no s'han de concebre com un element aïllat, sinó com un instrument més per desenvolupar els drets de les dones. Les prestacions econòmiques formen part de la reparació de les dones i, per tant, han de ser suficients per restablir una vida digna i han de tenir la durada necessària per a la recuperació i la inserció en el món laboral i social.

Els processos de recuperació –que inclouen a les filles i fills de les dones– són llargs i costosos. La recuperació no és la separació, no és la inserció laboral, ni tan sols la recuperació de l'autoestima. La recuperació és la reparació dels danys soferts en totes les àrees, per tal que la dona que ha patit violència recuperi totes les capacitats i les potencialitats que aquesta violència li ha tret.

Els serveis establerts al Títol III es configuren com a públics i gratuïts. Respecte al reconeixement del dret d'assistència jurídica, en els supòsits de violència en l'àmbit de la parella i/o en l'àmbit familiar, es tindran en compte únicament els recursos i ingressos econòmics personals de les dones en situació de violència masclista, amb els límits establerts a la legislació aplicable.

Aquest Títol també té present que cal, per raó de la diversitat i necessitats concretes de les dones, establir mesures específiques. Això respon a la idea que les formes com s'expressa la violència masclista són múltiples, des d'una violència directa, vexatòria, com ho són el maltractament, l'agressió física, psíquica i sexual, fins a la denominada violència estructural que configura i possibilita les altres violències i que és la més estesa, subtil i perillosa. La violència econòmica i l'explotació de les dones són dos exemples clars de la violència estructural.

El Títol incorpora, per tant, la constitució d'un fons de garantia de pensions en relació a la violència en l'àmbit de la parella, com una de les formes de pal·liar els greus efectes de la violència econòmica; com també incorpora mesures per combatre l'assetjament sexual, amb la doble connotació de poder sexual i econòmic. Així mateix, s'ha entès que una Llei que estableixi els drets que corresponen a les dones en l'eradicació de la violència masclista ha de tenir en compte els col·lectius de dones que, per les seves circumstàncies específiques, pateixen diverses manifestacions d'aquesta violència. S'assenyalen, doncs, mesures específiques per a les dones migrants, per a les dones grans, per a les dones en situació de prostitució, per a les dones del món rural i de zones de difícil accés, les gitanes, les transsexuals, les dones amb discapacitats, amb VIH i les internes en centres d'execució penal.

Finalment, cal ressaltar d'aquest Títol la previsió dels drets específics de les dones al servei de les Administracions públiques catalanes, els quals s'ajusten i són coherents amb el que s'estableixi a la futura Llei de mesures de conciliació de la vida personal, familiar i laboral del personal al servei de les Administracions públiques de Catalunya, que actual-

ment es troba en tramitació al Parlament de Catalunya.

El Títol IV estableix el que la Llei denomina instruments d'abordatge integral de la violència masclista. Tal és el cas de l'Institut Català de les Dones, dels Programes integrals, de la Comissió permanent del circuit nacional per a l'eradicació de la violència masclista i dels acords interinstitucionals, protocols i circuits d'actuació. Així mateix, el text reconeix els ens locals i les associacions i entitats de dones com a eines eficaces i eficients per a l'eradicació de la violència masclista.

Aquest Títol crea el Centre de Recerca, Estudis i Capacitació sobre la violència masclista com a entitat de caràcter administratiu adscrita a l'Institut Català de les Dones, i se'l configura com una institució permanent d'estudis i recerca sobre la violència masclista, així com un centre permanent de formació i capacitació de les persones professionals en contacte amb aquesta problemàtica.

El Títol V, el darrer, està dedicat a la coordinació i col·laboració. En aquest Títol es pretén delimitar –dins del respecte al principi d'autonomia local– les competències que corresponen a l'Administració autònoma d'aquelles que corresponen a l'Administració local.

TÍTOL I - DISPOSICIONS GENERALS

Article 1. Objecte

L'objecte d'aquesta Llei és:

- a) Garantir el dret de les dones a viure sense cap forma de violència masclista.
- b) Garantir mesures integrals respecte a la prevenció, sensibilització, atenció, assistència, protecció, recuperació i reparació de la violència masclista patida.
- c) Establir estructures de coordinació i col·laboració entre els organismes públics intervinents. Establir estructures de coordinació i col·laboració entre els organismes públics i privats intervinents.
- d) Esdevenir un instrument actiu per eradicar la violència masclista.
- e) Remoure les estructures socials que reproduïen els estereotips i perpetuen la violència masclista.

Article 2. Àmbit d'aplicació de la Llei

Aquesta Llei reconeix els drets de les dones en relació a la violència masclista i en són titulars les adultes i menors, així com les seves filles i fills dependents, que visquin o treballin en territori català.

Article 3. Concepte

Als efectes d'aquesta Llei, s'entén per violència masclista la violència exercida contra les dones com a manifestació de la discriminació i la situació de desigualtat en el marc d'un sistema de relacions de poder dels homes sobre les dones i que, per mitjans físics, econòmics o psicològics, incloses les amenaces, intimidacions o coaccions, tingui com a resultat un dany o patiment físic, sexual o psicològic, tant si es produeix en l'àmbit públic com en el privat.

Article 4. Formes d'exercir la violència masclista i àmbits en els quals es pot produir

1. Es consideren formes d'exercir la violència masclista, ja sigui de forma puntual o de forma reiterada, als efectes d'aquesta Llei, les següents:

- a) Violència física entesa com qualsevol acte o omissió intencional o negligent de força contra el cos d'una dona, amb resultat o risc de produir lesió física o dany.
- b) Violència psicològica entesa com tota conducta o omissió intencional que produeixi en una dona desvaloració o patiment, mitjançant amenaces, humiliació, vexacions, exigència d'obediència o submissió, coerció verbal, insults, aïllament, o qualsevol limitació del seu àmbit de llibertat.
- c) Violència sexual i abusos sexuals a dones i menors, entesos com qualsevol acte de naturalesa sexual no consentida per les dones forçades per qui agredeixi, inclosa l'exhibició, l'observació, la imposició mitjançant violència, intimidació, prevalença o manipulació emocional, de relacions sexuals, amb independència que la persona agressora tingui o no relació conjugal, de parella, afectiva o de parentiu amb la dona o la menor.
- d) Violència econòmica, que consisteix en la privació intencionada i no justificada de recursos per al benestar físic o psicològic d'una dona i, en el seu cas, de les seves filles i fills, així com la limitació en la disposició dels recursos propis i compartits en l'àmbit familiar o de parella.

2. Aquesta violència masclista es pot donar i adopta característiques concretes segons es manifestin en els àmbits següents:

- a) Violència en l'àmbit de la parella: consisteix en la violència física, psicològica, sexual i/o econòmica exercida sobre les dones i realitzada per part de qui sigui o hagi estat el seu cònjuge o de qui estigui o hagi estat lligat a ella per relacions similars d'afectivitat.
- b) Violència en l'àmbit familiar: consisteix en la violència física, sexual, psicològica i econòmica, exercida sobre les dones i les nenes, que es dona en el si de la família i és perpetrada per membres de la mateixa família –llevat de la violència exercida en l'àmbit de la parella o ex-parella esmentada en l'anterior apartat- i que són determinades pel marc de les relacions afectives i lligams de l'entorn familiar.
- c) Violència en l'àmbit laboral: consisteix en la violència física, sexual i psicològica,

respecte la qual es distingeixen dues tipologies:

- Assetjament per raó de sexe: com a situació en la qual es produeix un comportament no desitjat relacionat amb el sexe d'una persona amb ocasió de l'accés al treball remunerat, l'ocupació o la formació, amb el propòsit o efecte d'atemptar contra la dignitat de les dones i de crear un entorn intimidatori, hostil, degradant, humiliant o ofensiu.
- Assetjament sexual: entès com la situació que es produeix davant de qualsevol comportament verbal, no verbal o físic no desitjat d'índole sexual, que l'autor coneix o hauria de conèixer, i que tingui com a objectiu o efecte violar la dignitat d'una dona o crear un entorn intimidatori, hostil, degradant, humiliant, ofensiu o molest.

Per a qualsevol d'aquestes tipologies es tindrà en compte tant si es produeixen en el centre de treball i durant la jornada de treball, con fora del centre i de les hores de treball, sempre que tinguin relació amb el treball.

- d) Violència en l'àmbit social o comunitari: consisteix en la violència física, psicològica i sexual, respecte la qual es distingeixen:
- Agresions sexuals, que consisteixen en l'ús de la violència física i sexual exercida sobre les dones i que està determinada per l'ús premeditat del sexe com a arma per demostrar el poder sobre les dones i nenes i abusar d'aquest poder.
 - Assetjament sexual.
 - Tràfic i explotació sexual de dones i nenes.
 - Mutilació genital femenina o risc de patir-la, que inclou el conjunt de procediments que impliquen una eliminació total o parcial dels genitals femenins i/o lesions causades als òrgans genitals femenins, encara que hi hagi consentiment exprés o tàcit de la dona.
 - Matrimonis forçats i d'altres pràctiques convencionals nocives per a les dones.
 - Violència derivada dels conflictes armats, que inclou totes les formes de violència contra les dones que es produeixen en aquesta situació, com l'assassinat, la violació, l'esclavatge sexual, l'embaràs, l'avortament i l'esterilització forçades, la infecció intencionada de malalties, la tortura i els abusos sexuals.
 - Violència contra els drets sexuals i reproductius de les dones, com són els avortaments selectius i les esterilitzacions forçades.
- e) Qualsevol altres formes anàlogues que lesionen o siguin susceptibles de lesionar la dignitat, integritat o la llibertat de les dones.

Article 5. Responsabilitat institucional

Les institucions públiques catalanes tenen l'obligació d'adoptar les mesures adequades

i eficaces per a la prevenció, detecció, protecció, recuperació i reparació de les manifestacions concretes de la violència masclista, per tal de superar les causes i conseqüències d'aquesta greu problemàtica i evitar la victimització secundària de les dones que es trobin en situacions de violència.

Article 6. Els drets de les dones en relació amb l'eradicació de la violència masclista

Els drets de les dones en relació amb la lluita contra la violència masclista són els següents:

- a) Els drets humans i les llibertats consagrades pels instruments jurídics nacionals, estatals i internacionals sobre drets humans, així com també la protecció enfront de les vulneracions d'aquests drets.
- b) El dret a una vida lliure de violència masclista, tant en l'àmbit públic com privat.
- c) El dret a l'atenció, a l'assistència, a la protecció, a la recuperació i a la reparació integral dels danys causats per la violència, evitant així la victimització secundària de les dones.

Article 7. Formes d'acreditar la violència masclista

Als efectes d'aquesta Llei, la situació de violència s'ha d'acreditar, segons el supòsit, per mitjà d'una de les formes següents:

- a) Certificació de l'ordre de protecció o de la mesura cautelar.
- b) Certificació que la dona és beneficiària d'un servei d'acollida o d'un habitatge substitutiu de la llar.
- c) Sentència de qualsevol ordre jurisdiccional, tot i que no sigui ferma, que declari que la dona ha patit violència en qualsevulla de les modalitats definides en aquesta Llei.
- d) Informe mèdic on consti que la dona ha estat atesa en algun centre sanitari per causa de maltractament o agressió masclista.
- e) Informe dels serveis amb capacitat acreditativa.
- f) Informe de la Inspecció de Treball i Seguretat Social.
- g) Qualsevol altre justificant emès per organismes específicament acreditats per l'Institut Català de les Dones.

2. Als efectes d'aquesta Llei, els serveis amb capacitat acreditativa, esmentats en l'apartat e) del punt 1 d'aquest article, són els següents:

- a) Serveis d'informació i atenció a les dones.
- b) Serveis socials d'atenció primària.
- c) Serveis especialitzats dels ens locals.
- d) Centres d'intervenció especialitzada de la Generalitat de Catalunya.

Article 8. Principis orientadors

Els principis orientadors d'aquesta Llei són els següents

a) Totes les accions que els poders públics i les institucions privades realitzin contra la violència masclista tenen com a última finalitat facilitar la igualtat d'oportunitats entre homes i dones, l'autonomia i la llibertat de les dones.

b) Totes les accions que les administracions públiques realitzin contra la violència masclista han d'evitar la victimització secundària de les dones, no han de reproduir o perpetuar els estereotips vers les dones i la violència masclista. Per això, han de garantir l'especialització dels col·lectius professionals que intervenen en el procés.

c) Les mesures que aquesta Llei estableix són integrals i, per tant, tenen en compte la totalitat de danys que dones i menors pateixen com a conseqüència de la violència masclista, inclosos els danys socials i econòmics, així com els efectes d'aquesta violència en la comunitat.

d) La construcció de respostes a la violència masclista s'ha de fer des de les necessitats i experiències de les dones en situacions de violència, a partir de les metodologies i pràctiques que les organitzacions feministes han anat definint a través de la seva experiència.

e) Totes les actuacions que es realitzin per garantir els drets i les mesures que aquesta Llei estableix han de tenir en compte les particularitats territorials, culturals, religioses, personals, socioeconòmiques i sexuals de la diversitat de les dones a les quals van destinades, així com les seves necessitats específiques.

f) Les actuacions per combatre la violència masclista han de tenir en compte la naturalesa multidimensional d'aquesta violència, i, per tant, han de ser integrals i implicar tots els sistemes d'atenció i reparació.

g) La reparació de la violència masclista ha d'englobar tots els àmbits danyats i ha de tenir en compte el caràcter estructural d'aquesta violència i les diferents necessitats de les dones afectades.

h) Les actuacions per eradicar la violència masclista han de ser transversals, de manera que cada organisme implicat ha de definir accions específiques des del seu àmbit d'intervenció d'acord amb models d'intervenció globals.

i) La varietat d'elements que interactuen i possibiliten les distintes formes de violència masclista fa necessari comptar amb professionals de diferents àmbits que puguin abastar aquesta complexitat i amb el criteri i participació dels col·lectius afectats. El model d'intervenció implica totes les disciplines a què es fa referència en aquesta Llei.

j) Les accions contra la violència masclista requereixen una coordinació i cooperació interinstitucional i una implicació activa de tots els organismes de les administracions públiques relacionats amb aquesta violència. Els municipis són elements clau donada la seva experiència i el seu coneixement des de la proximitat a les ciutadanes. En concret, els poders públics han de comptar amb aquestes entitats per al disseny, el seguiment i l'avaluació de les polítiques i els recursos relatius a la lluita contra aquesta violència.

k) Les actuacions que els poders públics duguin a terme per eradicar la violència masclista han de tenir en compte el moviment associatiu de les dones, els consells de dones, i els grups de dones pertanyents a moviments socials i sindicals. Els poders públics han de realitzar processos participatius per tal de comptar amb aquestes entitats per al disseny, el seguiment i l'avaluació de les polítiques i els recursos previstos en aquesta llei.

TÍTOL II - PREVENCIÓ I ERADICACIÓ DE LA VIOLÈNCIA MASCLISTA

Capítol I - Recerca

Article 9. El foment de la recerca

El Govern de la Generalitat ha de posar els mitjans necessaris per assegurar que es dugui a terme recerca en tots els temes relacionats amb la violència masclista, amb l'objectiu de millorar-ne la prevenció i atenció i aconseguir la seva eradicació.

Article 10. Abast de la recerca

La recerca ha d'abastar totes les manifestacions de la violència masclista, així com el diferent impacte que té aquesta violència en col·lectius específics de dones i en les i els menors que indirectament o directament les pateixen. Així mateix, la recerca desenvoluparà programes experimentals que tinguin com a objectiu definir, assajar i avaluar estratègies proactives i preventives en relació als perpetradors de la violència masclista.

Article 11. Promoció de la recerca

La promoció de la recerca serà liderada i impulsada transversalment per l'Institut Català de les Dones i es desenvoluparà a partir de diferents espais: els centres de l'administració dedicats i que realitzen recerca, la recerca universitària i la recerca desenvolupada per les associacions i entitats de dones, així com dones del moviment social i sindical, i persones i entitats expertes en la prevenció i l'eradicació de la violència masclista.

Article 12. Difusió

L'estudi i el coneixement de la violència masclista s'ha d'acompanyar de la difusió d'aquest coneixement. La difusió s'ha de realitzar en tots els àmbits socials i molt especialment entre les persones professionals que treballen amb les dones en situacions de violència.

Capítol II - Sensibilització social i informació a les dones

Article 13. Impuls de les estratègies de sensibilització social

Les Administracions Públiques catalanes han d'impulsar periòdicament accions que proposin estratègies de sensibilització social en la prevenció i eliminació de la violència masclista.

Article 14. Actuacions d'informació

1. Les Administracions Públiques catalanes han de realitzar actuacions d'informació, en els termes que a continuació s'estableixen, per tal de prevenir i sensibilitzar respecte les diferents manifestacions de la violència masclista.

2. Les actuacions d'informació tenen per objecte donar a conèixer:

- a) Els drets de les dones que estan en situacions de violència masclista o que es troben en situacions de risc.
- b) Els serveis disponibles d'assistència i protecció, així com de reparació i recuperació, de les dones que han patit o pateixen violència masclista.
- c) Els deures de la ciutadania, del personal al servei de les Administracions Públiques catalanes i d'agents socials davant del coneixement o risc de concurrència de situacions de violència a l'àmbit familiar, laboral, docent, veïnal i social, en general.

3. Per al disseny i la distribució d'aquesta informació cal tenir en compte les particularitats territorials, culturals, religioses, econòmiques, sexuals i personals de la diversitat de la població a les quals va destinada.

Article 15. Campanyes de sensibilització

Les campanyes han de tenir com a objectiu modificar els mites, models i prejudicis existents i han de recollir els elements següents:

- c) Presentar el fenomen en la seva naturalesa multidimensional.
- d) Emmarcar el fenomen en la desigual distribució de poder entre homes i dones.
- e) Fer visibles els models agressius vinculats a la masculinitat tradicional i les conductes passives o subordinades tradicionalment vinculades als valors femenins.
- f) Diferenciar l'origen i les causes de la violència masclista dels problemes concrets afegits que puguin afectar els agressors, com alteracions mentals, toxicomanies i alcoholisme, així com de determinats nivells culturals, estatus socioeconòmic i procedència cultural.
- g) Presentar les dones que han patit violència masclista com a persones que han pogut activar els recursos propis i sortir de les situacions de violència.

Capítol III - Detecció

Article 16. Actuacions de caràcter general

Les Administracions Públiques catalanes han de desenvolupar les accions necessàries per a la detecció i identificació de situacions de risc o existència de violència masclista.

Article 17. Obligació de comunicació

Qualsevol persona, especialment les i els professionals de la salut, dels serveis socials i de l'educació, han d'intervenir obligatòriament dins dels seus àmbits de competència quan tinguin coneixement d'una situació de violència masclista.

De la mateixa manera, quan tinguin evidències fonamentades d'una situació de violència masclista, ho han de comunicar de forma immediata a un dels serveis acreditats, a fi d'efectuar la coordinació oportuna amb la xarxa específica d'atenció integral a les dones en situació de violència.

Article 18. Dels contractes amb tercers

Els contractes que les Administracions Públiques catalanes subscriuguin amb entitats privades que prestin serveis en els àmbits explicitats en l'article 17, han de recollir expressament les obligacions contingudes en aquest Capítol.

Article 19. De l'ajut a la prevenció i detecció de la violència

Les Administracions Públiques catalanes han d'establir línies de suport destinades a l'organització i execució de les activitats de prevenció previstes en aquest Títol.

Capítol IV - Àmbit educatiu

Article 20. Concepte de coeducació

La coeducació és l'acció educadora que valora indistintament l'experiència i l'aportació social i cultural de les dones i els homes, que es proposa tractar sense estereotips sexistes i androcèntrics ni actituds i aptituds discriminatòries, per tal de construir una societat sense subordinacions culturals i socials entre dones i homes.

Article 21. La coeducació com a eina de prevenció

1. Els principis de la coeducació són un element fonamental en la prevenció de la violència masclista.
2. La comunitat educativa en general, entenent com a tal les institucions i entitats dedicades a l'educació, formació i lleure, i les famílies en particular, són àmbits des dels quals s'ha d'impulsar un canvi de valors que trenqui amb els estereotips sexistes i les pautes relacionals que són a la base de la violència masclista.
3. Per assolir aquests objectius es comptarà amb el programa de coeducació i amb els principis de l'escola inclusiva, així com amb la col·laboració, assessorament, dinamització i suport de la xarxa de serveis educatius del Departament d'Educació. El programa de coeducació tindrà caràcter permanent i anualment es realitzarà *una convocatòria pública per part del Departament d'Educació amb l'objecte d'impulsar els projectes coeducatius dels centres educatius.*

Article 22. Continguts curriculars

Els continguts curriculars aplicaran el principi de coeducació a tots els nivells de l'ensenyament.

Article 23. Adaptació dels currículums educatius

El Departament d'Educació realitzarà una revisió dels currículums educatius amb l'objectiu de detectar continguts sexistes o que afavoreixin la discriminació sexual, la vulneració dels drets de les dones i la violència masclista.

Article 24. Adaptació i validació dels llibres de text i materials educatius

1. S'ha de realitzar una revisió dels llibres de text i materials educatius amb l'objectiu de detectar continguts sexistes o que afavoreixin la discriminació sexual, la vulneració dels drets de les dones i la violència masclista. Aquesta revisió es farà de forma periòdica i permanent i es procedirà a adaptar els continguts als principis de la coeducació.

2. La Comissió de llibres de text del Departament d'Educació de la Generalitat de Catalunya haurà de vetllar per l'acompliment d'aquest precepte i valorar els projectes editorials.

Article 25. Formació i capacitació del professorat

El Govern de la Generalitat ha de facilitar la formació i capacitació específica i permanent de les persones professionals de l'educació en matèria de violència masclista i de desenvolupament dels drets de les dones.

Article 26. Programes de formació del professorat

El Departament d'Educació inclourà als plans de formació inicials i permanents del professorat una formació específica en matèria de coeducació. Així mateix, ha de facilitar les eines metodològiques d'actuació davant situacions concretes de violència masclista.

Article 27. Responsabilitats del Govern de la Generalitat

El Govern de la Generalitat ha de desenvolupar accions amb i en els centres escolars per eradicar la cultura de la violència en general i de la violència masclista en particular.

Article 28. Educació en llenguatges audiovisuals i mitjans de comunicació

El Govern de la Generalitat haurà de garantir que el professorat de l'ensenyament obligatori i els educadors i educadores de lleure tinguin una formació bàsica en llenguatges audiovisuals i coneguin els mecanismes dels mitjans de comunicació, per contribuir a descodificar les construccions culturals que han naturalitzat la cultura de la violència i, concretament, de la violència masclista.

Capítol V - Formació i capacitació de professionals

Article 29. Formació específica sobre la violència masclista

1. L'òrgan competent de l'Administració pública ha de dissenyar programes de formació específica en matèria de violència masclista.

2. Aquests programes han d'anar adreçats, preferentment, a totes les persones professionals que prestin serveis en centres d'atenció a les dones, tant públics com privats. Així mateix, aquesta formació s'haurà d'estendre a persones de recursos humans de les empreses i a responsables sindicals.

Article 30. Programes de formació

L'Administració educativa competent ha d'assegurar que en els àmbits curriculars dels estudis universitaris de grau i dels programes de postgrau de les disciplines relacionades amb els àmbits d'aquesta llei, s'incorporin continguts relacionats amb la comprensió de la violència masclista.

Article 31. Formació de professionals

1. El Govern de la Generalitat ha de garantir la formació capacitadora de totes les persones professionals que treballen en la prevenció, atenció, assistència i recuperació de la violència masclista, les quals han de rebre formació i capacitació específica sobre aquesta matèria.

2. El Govern de la Generalitat de Catalunya promourà la formació específica capacitadora dels inspectors i inspectores de treball i de tot el personal al servei de l'Administració de Justícia de Catalunya, inclosa la judicatura, que tinguin atribuïdes competències de coneixement i/o decisió de processos judicials relacionats amb la violència masclista, a l'àmbit civil, penal i social.

3. A aquest efecte, els col·legis professionals, les organitzacions sindicals i les societats científiques corresponents, així com l'administració competent, han d'assegurar que aquesta formació i capacitació específica s'incorpori en els seus programes de formació.

Article 32. Nivells de la formació específica

Aquesta formació específica ha de diferenciar dos nivells:

a) Un primer nivell de formació bàsica adreçat a totes i tots els professionals que intervenen indirectament en processos de violència.

b) Un segon nivell o capacitació per a les persones professionals que intervenen directament en processos de violència. Aquest segon nivell ha de definir i determinar tractaments específics per als diferents col·lectius de dones i per als diversos tipus de violència.

Article 33. Formació de suport i cura de les persones professionals

La formació ha d'incloure programes de suport i cura de les persones professionals

implicades en l'abordatge de la violència masclista per tal de prevenir i evitar els processos d'esgotament i desgast professional.

Capítol VI - Mitjans de comunicació

Article 34. Protocol dels mitjans de comunicació

La Generalitat ha de promoure acords i convenis d'autoregulació i/o coregulació en tots els mitjans de comunicació social, aportant-los els criteris orientadors que els serveixin com a pauta d'actuació relativa a orientar com els diversos programes han d'actuar enfront la violència masclista i la representació de les dones. Aquestes normes d'autoregulació han de tenir caràcter de codis ètics i/o de conducta i actuaran com a guies de conducta per part dels mitjans de comunicació, i han de servir, alhora, com a pauta de control a posteriori.

Article 35. Continguts i publicitat en relació amb la violència masclista

1. En els mitjans de comunicació social que estiguin dins l'àmbit competencial de la Generalitat de Catalunya resten prohibides:

- a) la realització i difusió de continguts i d'anuncis publicitaris que mitjançant el seu tractament o posada en escena, justifiquin, banalitzin o incitin la violència masclista, o que vehiculin tàcitament o implícitament missatges sexistes i/o misògins.
- b) la reincidència sistemàtica en la profusió o difusió de missatges que desautoritzin les dones o que les tractin vexatòriament o objectualment.

2. La publicitat institucional i la publicitat dinàmica a Catalunya ha de respectar les disposicions establertes sobre publicitat i ha de vetllar especialment pel respecte als principis especificats en els epígrafs anteriors.

Article 36. Tractament de la informació

1. Els mitjans de comunicació social gestionats o finançats per Administracions Públiques catalanes han de fer un ús no sexista ni androcèntric del llenguatge i fomentar una presència equilibrada i una imatge plural d'ambdós sexes, al marge dels canons de bellesa i d'estereotips sexistes.

2. Els mitjans de comunicació gestionats o finançats per les Administracions Públiques catalanes han de vetllar perquè en tots els elements de la posada en escena o tractament de la informació, les dones siguin presentades amb tota la seva autoritat i respecte, fer visibles les aportacions de les dones a tots els àmbits de la societat, i considerar la seva experiència com a font documental de primera importància tant en els casos en què estiguin implicades, com en general.

3. Així mateix, han de promoure i afavorir els continguts on quedin palesos els drets efectius de les dones.

Article 37. Obligacions de servei públic

La Corporació Catalana de Ràdio i Televisió i els operadors locals ha d'incloure, entre les obligacions de servei públic que han de garantir els serveis públics de radiodifusió sonora i televisiva, l'obligació de promoure la sensibilització de la societat catalana pel que fa al respecte i el reconeixement dels sabers i les aportacions de les dones, així com contra qualsevol forma de violència masclista.

Article 38. Mitjans de comunicació adjudicats per concurs públic

Els plecs de clàusules administratives aprovats per a l'adjudicació de títols habilitants de ràdio i televisió que, segons la normativa corresponent, s'atorguin per concurs públic, han d'incloure la valoració d'un codi deontològic sobre el tractament adequat de la violència masclista com un dels criteris d'adjudicació de la concessió.

Article 39. Ajuts i subvencions

1. Les bases de les convocatòries d'ajuts i subvencions que tinguin com a beneficiaris mitjans de comunicació, han d'incloure el compromís d'aquests de fomentar els drets de les dones i evitar-ne la discriminació.
2. L'incompliment d'aquest compromís constitueix una causa de revisió i, si s'escau, de revocació de l'ajut o subvenció.

Article 40. El Consell de l'Audiovisual de Catalunya

El Consell de l'Audiovisual de Catalunya vetllarà per tal que els mitjans de comunicació audiovisual compleixin les seves obligacions relatives a assegurar un tractament de les dones de conformitat amb els principis i valors establerts per aquesta Llei.

Article 41. Participació en l'expedient sancionador

En els expedients sancionadors incoats per infraccions administratives relatius a continguts o publicitat que justifiquin, banalitzin o incitin la violència masclista, tenen la condició de persona interessada l'Institut Català de les Dones i les associacions en defensa de les dones.

TÍTOL III - DRETS A L'ATENCIÓ, ASSISTÈNCIA, PROTECCIÓ, RECUPERACIÓ I REPARACIÓ INTEGRAL DE LES DONES EN SITUACIONS DE VIOLÈNCIA MASCLISTA

Capítol I - Principis i Objectius

Article 42. Principis d'actuació

L'exercici per les Administracions Públiques catalanes de les funcions d'atenció, assistència, protecció, reparació i recuperació integral de les dones es regirà pels criteris d'atenció següents:

1. Privacitat de les dades personals de les dones en situació de violència.

Es diferents nivells d'intervenció han de respectar la privacitat de les dades personals de les dones en situació de violència, així com garantir totes les mesures necessàries destinades a fer efectius els drets reconeguts a la Llei orgànica 15/1999, de 13 de desembre, i en les normes reglamentàries vigents.

2. Capacitació i formació especialitzada de totes les persones professionals.

La qualitat de la resposta implica garantir la formació i capacitació especialitzada dels equips professionals que atenen les dones en situacions de violència.

3. Proximitat i equilibri de les intervencions en el territori.

Es poders públics han de garantir l'accés de les dones a una atenció específica en les zones rurals.

4. Celeritat de les intervencions en el temps.

Les intervencions en els casos de violència han d'estar presidides per la idea d'atenció immediata per tal de possibilitar una adequada atenció i evitar l'increment de la victimització.

5. Especial protecció dels drets de les dones institucionalitzades.

Les administracions catalanes han de vetllar pels drets de les dones en situacions de limitació i privació de la llibertat, així com aquelles altres situacions en les quals les dones veuen limitada o controlada la seva capacitat i/o llibertat per motius de salut o d'edat i que provoquen una especial indefensió que pot agreujar o generar situacions de violència masclista.

6. Accessibilitat arquitectònica i comunicativa.

Tots els serveis han de tenir accessibilitat arquitectònica i comunicativa per tal que puguin ser utilitzats per dones amb qualsevol tipus de discapacitat.

7. Limits a la mediació.

S'haurà d'interrompre o, en el seu cas, no s'iniciarà qualsevol procés de mediació familiar quan hi estigui implicada una dona que hagi patit o pateixi violència física, psíquica o sexual en la seva relació de parella.

Article 43. Objectius

La xarxa específica d'atenció i recuperació integral, definida a l'article 46, té com a objectius:

a) Minvar l'impacte personal i/o comunitari de la violència masclista.

b) Fer prevenció i sensibilització social entorn de les causes i les conseqüències de la violència masclista.

c) Facilitar a les dones les eines necessàries per conèixer els drets que els corresponen i els serveis que estan al seu abast.

d) Aprofundir en la recerca i el coneixement sobre les causes i conseqüències de la violència masclista amb una perspectiva multidisciplinària.

Article 44. Serveis previstos en les Recomanacions de la Unió Europea

El Govern de la Generalitat ha de crear els serveis previstos en aquest títol, segons les recomanacions que, per població, determini la Unió Europea. Els serveis i recursos en relació amb els quals no hi hagi especificació de ràtios per part d'organismes internacionals, es desplegaran reglamentàriament.

Capítol II - Dels models d'intervenció

Article 45. Models d'intervenció

1. El Govern de la Generalitat ha de desenvolupar models d'intervenció integral, a tot el territori de Catalunya, mitjançant una xarxa de serveis de qualitat en tots els àmbits, que sigui capaç de donar respostes adients, àgils, properes i coordinades a les necessitats i els processos de les dones que estan o han estat en situacions de violència masclista, així com a les seves filles i fills quan en són testimonis i/o víctimes.

2. Els models d'intervenció han de preveure com a elements essencials la informació, l'atenció primària i l'atenció especialitzada.

Article 46. Xarxa específica d'atenció i recuperació integral a les dones que pateixen violència masclista

1. La Xarxa específica d'atenció integral és el conjunt coordinat de serveis públics i gratuïts per a l'atenció, assistència, protecció, reparació i recuperació de les dones que han patit o pateixen violència masclista, en l'àmbit territorial de Catalunya, que estan especificats en aquesta Llei.

2. Els serveis que integren la Xarxa específica d'atenció i recuperació integral es classifiquen en:

- a) Servei d'Atenció Telefònica Especialitzada.
- b) Serveis d'Informació i Atenció a les Dones.
- c) Serveis d'Atenció i Acolliment d'Urgències.
- d) Serveis d'Intervenció Especialitzada.
- e) Serveis d'Acolliment i Recuperació.
- f) Serveis d'acolliment substitutoris de la llar.

- g) Espais neutrals de trobada.
- h) Oficines d'atenció a la víctima del delict.

3. Tots els serveis esmentats a l'apartat anterior han de disposar d'un equip interdisciplinari format i capacitat en l'atenció psicoterapèutica, social i jurídica. Els Serveis d'Intervenció Especialitzada també han de disposar d'una inseridora laboral.

Secció Primera. Servei d'Atenció Telefònica Especialitzada

Article 47. Definició i funcions

El Servei d'Atenció Telefònica Especialitzada és un servei públic d'atenció i informació integral sobre els recursos públics i privats a l'abast de les dones en situacions de violència.

1. Les funcions del Servei d'Atenció Telefònica Especialitzada són:
 - a) Escoltar les demandes i informar sobre els recursos disponibles.
 - b) Contenir les situacions de vulnerabilitat emocional i psicològica.
 - c) Garantir l'atenció jurídica permanent tots els dies i hores de l'any.
 - d) Coordinar-se amb els serveis d'emergència en els casos necessaris.
2. El Servei d'Atenció Telefònica Especialitzada ha de funcionar totes les hores del dia i tots els dies de l'any.
3. Són titulars del dret a accedir al Servei d'Atenció Telefònica Especialitzada totes les dones que es trobin en situacions de violència masculista.

Secció Segona. Serveis d'Informació i Atenció a les Dones

Article 48. Definició i funcions

1. Els Serveis d'Informació i Atenció a les Dones són serveis públics que ofereixen a la població femenina les informacions, l'assessorament i la primera atenció necessàries en tots els àmbits relacionats amb la seva vida laboral, social, personal i familiar, per tal de contribuir al gaudi dels seus drets en llibertat i sense discriminacions. Aquests Serveis tenen capacitat acreditativa respecte les dones titulars de tots els drets, serveis i prestacions que recull aquesta Llei.
2. Les funcions dels Serveis d'Informació i Atenció a les Dones són:
 - a) Informar les dones sobre l'exercici dels seus drets.
 - b) Assessorar, orientar i realitzar una primera atenció a dones en situacions de violència, sigui del tipus que sigui.

- c) Coordinar-se amb els serveis d'atenció especialitzada.
- d) Acompanyar, si s'escau, i derivar les dones a la resta de serveis per tal de garantir l'accés a l'atenció.
- e) Facilitar atenció i assessorament en situacions de discriminació per raó de sexe, ja sigui en l'àmbit públic o el privat.
- f) Treballar amb la comunitat, prioritàriament amb associacions i grups de dones i amb la resta d'agents socials, la realització d'accions que visibilitzin les aportacions de les dones, i facilitar alhora el seu empoderament.
- g) Dinamitzar i impulsar la coordinació i col·laboració amb els grups i les organitzacions de dones.

3. Són titulars del dret a accedir als Serveis d'Informació i Atenció a les Dones totes les dones i, en particular, les que es trobin en situacions de violència masclista.

Secció Tercera. Serveis d'Atenció i Acolliment d'Urgències

Article 49. Definició i funcions

Els Serveis d'Atenció i Acolliment d'urgències són serveis públics residencials, especialitzats i temporals que han de donar resposta urgent i permanent a aquelles dones i els fills i filles que estan o han estat sotmeses a situacions de violència masclista, per garantir-ne la seguretat, protecció i contenció davant la possibilitat que la situació de violència es reproduïxi.

1. Les funcions dels Serveis d'Atenció i Acolliment d'Urgències són:

- a) Facilitar acolliment temporal, de curta durada, a les dones i, si és el cas, a les seves filles i fills.
- b) Garantir la seguretat personal i la qualitat de vida de les persones acollides.
- c) Donar suport integral a la dona i, si és el cas, a les seves filles i fills.
- d) Facilitar recursos personals i socials que permetin una resolució de la situació de crisi.

2. Els Serveis d'Atenció i Acolliment d'Urgències han de prestar servei les 24 hores del dia i tots els dies de l'any.

3. L'estada als Serveis d'Atenció i Acolliment d'Urgències ha de tenir la durada mínima indispensable per activar recursos estables, i en qualsevol cas, no superior a quinze dies.

4. Són titulars del dret a accedir als Serveis d'Atenció i Acolliment d'Urgències les dones que es trobin en situacions de violència en la parella, familiar, mutilació genital o risc de patir-la, matrimoni forçós, tràfic i explotació sexual, i, en el seu cas, les dones víctimes d'agressions sexuals.

Secció Quarta. Serveis d'Intervenció Especialitzada

Article 50. Definició i funcions

1. Els Serveis d'Intervenció Especialitzada són serveis públics i especialitzats que ofereixen atenció integral i recursos de recuperació a totes les dones i els seus fills i filles afectades per processos de violència masclista, per tal de facilitar la reparació dels danys causats en tots els àmbits. Aquests serveis gaudeixen de capacitat acreditativa respecte les dones titulars de tots els drets, serveis i prestacions que recull aquesta Llei.

2. Les funcions dels Serveis Especialitzats d'Intervenció i Recuperació Integral són:

- a) Oferir a les dones i, si és el cas, a les seves filles i fills una informació de qualitat sobre els recursos de la xarxa pública i associativa.
- b) Proporcionar una atenció legal, social i psicoterapèutica especialitzada i continuada en relació amb l'abús viscut.
- c) Facilitar, en el seu cas, la formació i la inserció laboral.
- d) Facilitar l'accés, quan sigui necessari, a l'atenció especialitzada externa al centre.
- e) Adequar el model d'intervenció social, legal i psicoterapèutica al procés individual de cada dona.
- f) Participar i col·laborar en iniciatives comunitàries de prevenció i sensibilització de la violència masclista.
- g) Prestar els serveis en espais propis que garanteixin la seguretat i la confidencialitat.

3. Són titulars del dret a accedir als Serveis Especialitzats d'Intervenció i Recuperació Integral totes les dones que es trobin en situacions de violència masclista.

Secció Cinquena. Serveis d'Acolliment i Recuperació

Article 51. Definició i funcions

1. Els Serveis d'Acolliment i Recuperació són serveis públics especialitzats, residencials i temporals, que ofereixen acolliment i recuperació a les dones i a les seves filles i fills dependents, que requereixen un espai de protecció a causa de la situació de risc causada per la violència masclista i especialment la violència derivada d'una relació de parella. Aquests serveis gaudeixen de capacitat acreditativa respecte les dones titulars de tots els drets, serveis i prestacions que recull aquesta Llei.

2. Les funcions dels Serveis d'Acolliment i Recuperació són:

- a) Oferir a les dones, i a les filles i fills que en depenguin un acolliment temporal, de qualitat, que els protegeixi i els doni seguretat personal.

- b) Possibilitar la recuperació de tots els àmbits danyats per les situacions d'abús de les dones i les seves filles i fills, per mitjà de l'atenció social, sanitària, psicoterapèutica i jurídica permanent.
- c) Facilitar l'atenció psicoterapèutica necessària a les nenes i nens i el suport integral en la relació mares-fills/es.
- d) Coordinar les intervencions amb els recursos de la comunitat i els diferents serveis que hi intervenen.
- e) Vetllar per l'autonomia de les dones.
- f) Facilitar, en el seu cas, la formació i la inserció laboral.
- g) Proporcionar a les dones els serveis necessaris per al desenvolupament dels seus drets i els de les seves filles i fills.

3. Són titulars del dret a accedir als Serveis d'Acolliment i Recuperació les dones que es trobin en situacions de violència de la parella i/o familiar, mutilació genital o risc de patir-la i matrimoni forçós.

Secció Sisena. Serveis d'acolliment substitutoris de la llar

Article 52. Definició i funcions

1. Els Serveis d'acolliment substitutoris de la llar són serveis especialitzats, residencials i temporals, que poden consistir en un servei residencial o un habitatge substitutori de la llar, per a aquelles dones que han patit violència masclista, així com per als possibles fills i filles que en depenguin.

2. Poden accedir a aquest Servei les dones que tenen necessitat d'habitatge a causa de situacions de violència, així com aquelles que, un cop rebut el servei d'acolliment i recuperació, encara necessiten suport professional.

3. Aquests serveis han de comptar amb suport professional extern.

4. Les funcions dels Serveis d'acolliment substitutoris de la llar són:

- a) Allotjament i manutenció per a les dones i els fills i filles que en depenguin.
- b) Un espai de recuperació física, emocional i sociolaboral per mitjà de l'atenció social, psicològica i jurídica permanent, per a les dones i les seves filles i fills, en coordinació amb els Serveis d'Intervenció Especialitzada.

5. Són titulars del dret a accedir als Serveis d'acolliment substitutoris de la llar les dones que es trobin en situacions de violència en la parella, familiar i mutilació genital o risc de patir-la i matrimonis forçosos.

Secció Setena. *Espais neutrals de trobada*

Article 53. *Definició, objectius i límit de la mediació*

1. Els espais neutrals de trobada són serveis públics que faciliten i preserven la relació entre les i els menors i les seves famílies en situacions de crisi, i que permeten i garanteixen la seguretat i el benestar de les nenes i els nens, i faciliten el compliment del règim de visites. Aquest servei ha de ser transitori i ha de comptar amb la presència i intervenció de personal qualificat del servei durant el desenvolupament de les relacions dels infants amb les famílies.

2. Els objectius dels espais neutrals de trobada són, entre d'altres:

- d) Mantenir els lligams dels infants amb els seus familiars.
- b) Fer d'observatori de les capacitats parentela i de la vinculació amb els fills i les filles dels progenitors abusadors.
- c) Servir com a element de protecció a les dones que tenen una ordre d'allunyament.

3. Les persones professionals que treballen en aquest servei de trobada no han d'aplicar tècniques de mediació en aquells supòsits en què resti acreditada una situació de violència familiar, física, psíquica o sexual, entre les parts afectades per la mediació.

Secció Vuitena. *Oficines d'atenció a la víctima del delict*

Article 54. *Finalitat*

Les Oficines d'atenció a la víctima del delict tenen com a finalitat, entre d'altres, oferir a les dones informació i suport perquè puguin exercir els drets que els reconeix la legislació vigent, tot respectant les competències que tenen atribuïdes els Serveis d'Informació i Atenció a les dones.

Secció Novena. *Titularitat i Gestió*

Article 55. *Titularitat*

1. Tots els serveis relacionats en aquest Títol han de ser de titularitat pública. La coordinació i supervisió correspon a l'Administració de la Generalitat, i cada administració és la responsable de fixar els principis d'actuació i la metodologia de la intervenció, així com el control, el seguiment i les condicions de capacitació de les persones professionals que hi treballin.

2. Correspon a l'Administració de la Generalitat la creació, programació, prestació i gestió de tots els serveis detallats a l'article 46, en col·laboració amb el món local, excepte els Serveis d'Informació i Atenció a les dones, de competència local.

3. Els ajuntaments podran posar en marxa els Espais Neutrals de Trobada, d'acord amb l'Administració de la Generalitat.

4. Els municipis tenen la competència de crear, programar, prestar i gestionar els Serveis d'informació i atenció a les dones. En municipis amb una població inferior a 20.000 habitants, la gestió d'aquests serveis pot ser assumida directament per l'Ajuntament o per un altre ens local si el municipi ho delega.

Article 56. Gestió

1. La gestió dels serveis podrà ser privada, sota la inspecció, control i registre de l'Administració de la Generalitat.

2. Els criteris per a l'assignació de la gestió dels Serveis seran fixats reglamentàriament. Es tindrà en compte la innovació metodològica que aporten els programes, l'adequació i coneixement del territori, així com la reconeguda experiència en la lluita contra la violència masclista.

3. Qualsevol entitat o associació que assumeixi la prestació de qualsevol dels serveis esmentats en aquest Títol ha d'assumir el compromís de no discriminació, de no temporalitat, de professionalització i d'inclusió de clàusules contra l'assetjament sexual, així com la concreció d'un protocol d'intervenció en cas d'assetjament.

4. L'Administració de la Generalitat crearà mesures de suport i cura per a les persones professionals en exercici que tractin situacions de violència, per tal de prevenir i evitar els processos d'esgotament, confusió i desgast professional.

Capítol III - Drets de les dones a la protecció

Secció Primera. *Garanties de protecció a les dones*

Article 57. Definició

1. Les Administracions Públiques catalanes han de garantir una protecció real i adequada de les dones que es troben en risc de violència i des del primer moment en què es produeixi l'agressió.

2. Els cossos de policia autonòmica competents han de vigilar i controlar el compliment exacte de les mesures acordades pels òrgans judicials. En el marc de cooperació establert amb les forces i cossos de seguretat, les policies locals podran col·laborar per assegurar el compliment de les mesures acordades pels òrgans judicials. Les garanties de protecció s'han d'assegurar tant per mitjans tecnològics com per serveis policials, així com qualsevol altre mitjà que assegurï la protecció de les dones.

Article 58. Objectius

Els objectius dels dispositius de protecció a les dones són:

- a) Garantir la protecció de les dones que pateixen violència masclista.
- b) Facilitar la localització de les dones i la comunicació permanent amb elles.

- c) Proporcionar una atenció immediata a distància.
- d) Facilitar protecció immediata i adequada davant de situacions d'emergència.

Article 59. Atenció específica

Les Administracions Públiques catalanes han de garantir l'atenció específica en els cossos de policia autonòmica i local, en protecció a les dones que pateixen alguna de les formes de violència que aquesta Llei recull.

Article 60. Formació i Capacitació

Les Administracions Públiques catalanes han de garantir que els cossos policials disposin de l'adequada formació bàsica en matèria de violència masclista. Així mateix, han de garantir la formació i capacitació específica i permanent en matèria de prevenció, assistència i protecció de les dones que pateixen violències.

Capítol IV - Dret a l'atenció i assistència sanitària

Article 61. Accés a l'atenció sanitària

1. Els serveis públics de salut han de garantir a les dones que pateixen o han patit qual-sevol tipus de violència masclista que recull aquesta Llei, el dret a l'atenció sanitària, al seguiment de l'evolució del seu estat de salut, fins al seu total restabliment.
2. Els serveis han de ser gratuïts, accessibles amb caràcter urgent si s'escau, a totes les dones que han patit o pateixen violència masclista.
3. S'han d'establir circuits i mecanismes per tal d'agilitzar l'accés als recursos assistencials adients d'aquelles dones que pateixen violència masclista. Les dones que es troben en aquestes circumstàncies i, al mateix temps presenten problemes de salut mental, dependències de substàncies addictives, així com altres malalties que requereixin un tractament sanitari específic i intensiu, han de tenir prioritat a l'accés als recursos assistencials adients.

Article 62. Protocols d'atenció

1. El Govern de la Generalitat, a través de la xarxa d'utilització pública, garantirà l'aplicació d'un protocol específic d'atenció respecte totes les manifestacions de la violència masclista, en els diferents nivells i serveis assistencials.
2. El protocol d'atenció a la violència masclista contindrà un protocol específic d'atenció a les dones que han patit una agressió sexual.

Article 63. Capacitació de les persones professionals

El Govern de la Generalitat ha de garantir que els i les professionals sanitaris tinguin la formació específica adequada per desenvolupar aquesta tasca.

Capítol V - Drets de reparació

Secció Primera. Dret a un habitatge

Article 64. De l'accés a un habitatge

1. El Govern de la Generalitat ha de garantir el dret de protecció preferent en l'accés a un habitatge a les dones que pateixin o hagin patit violència de parella, familiar i tràfic i explotació sexual i estiguin en situació de precarietat econòmica a causa de les violències o quan l'accés a un habitatge sigui necessari per a la seva recuperació.

2. Aquest dret es podrà fer efectiu proporcionant a les dones ajuts econòmics per accedir a un habitatge.

Article 65. De l'accés prioritari als habitatges de promoció pública

Les promocions públiques d'habitatges, tant en règim de lloguer com de propietat, han de reservar, per a les dones que pateixen violència masclista (de parella, familiar i tràfic i explotació sexual) i es trobin en situació de precarietat econòmica a causa d'aquesta violència, tenint en compte el nombre de dones que es trobin en aquesta situació, un nombre d'habitatges suficient per tal d'atendre les necessitats de les dones que la pateixen. Les reserves han de tenir en compte les dones en situació de discapacitat. Per via reglamentària es fixaran els criteris generals que hauran de guiar la concessió d'aquest tipus d'habitatges per tal de garantir el respecte al principi d'igualtat entre les possibles titulars.

Article 66. Residències públiques

Les dones grans i les que es trobin en situació de discapacitat que hagin patit aquesta violència han de ser considerades col·lectiu preferent per tenir accés a les residències públiques.

Secció Segona. Dret a l'ocupació i a la formació sociolaboral

Article 67. Dret a l'ocupació i formació sociolaboral

1. El Govern de la Generalitat ha de garantir, prèvia acreditació de la situació de necessitat i requisits previstos a la norma de desenvolupament corresponent, la formació sociolaboral a les dones que es trobin en situacions de violència de parella, familiar i tràfic i explotació sexual, estudiant particularment els casos de violència a l'àmbit laboral, i ha d'adoptar les mesures necessàries per facilitar la seva ocupació, quan sigui necessari per assolir la seva recuperació econòmica.

2. A aquests efectes, l'Administració Pública competent ha de:

- a) Establir incentius i/o subvencions a la contractació d'aquest col·lectiu de dones en els casos establerts en l'article 67.1 de la present llei.
- b) Promoure la signatura de convenis amb empreses i organitzacions sindicals per facilitar la seva reinserció laboral.

- c) Establir ajuts directes i mesures de suport, amb un seguiment tutorial personalitzat del seu projecte, a les dones que es constitueixin en treballadores autònomes.

Article 68. Programes de formació

1. Tots els programes de formació ocupacional i inserció laboral que desenvolupi el Govern de la Generalitat han d'incloure amb caràcter prioritari les dones que pateixen o han patit violències.

Aquests cursos de formació ocupacional hauran de contemplar ajuts econòmics sota les condicions que s'estableixin reglamentàriament.

2. Els programes de formació de les Administracions Públiques catalanes han d'establir projectes específics que incloguin l'accés a les tecnologies de la informació i comunicació i les matèries necessàries per a l'ocupació de les dones que pateixen o han patit violències, atenent la diversitat de situacions i necessitats.

Article 69. Obligació de confidencialitat

L'empresariat, la representació sindical, els organismes competents en matèria d'ocupació i les entitats formadores estan obligades a guardar confidencialitat sobre les circumstàncies personals de les dones que han patit o pateixen violència.

Secció Tercera. Dret a l'atenció i a l'assistència jurídica

Article 70. Dret a l'atenció jurídica

1. Les dones que pateixen o han patit alguna de les formes de violència que assenyala aquesta llei tenen dret a rebre tota la informació jurídica relacionada amb la situació de violència que pateixen.

2. El Servei d'Atenció Telefònica Especialitzada, previst a l'article 47 d'aquesta llei, garantirà, en tot cas, l'atenció jurídica permanent, tots els dies i hores de l'any, en casos de violència masculista.

3. El Servei d'Orientació Jurídica ofert pels col·legis d'advocacia amb la col·laboració del Departament de Justícia haurà de garantir una informació i atenció jurídica especialitzada en matèria de violència masculista.

4. Les persones professionals que prestin aquests serveis hauran d'efectuar cursos de formació específica en aquesta matèria com a requisit per accedir a aquests serveis.

Article 71. Dret a l'assistència jurídica

1. Les dones que pateixen o han patit alguna de les formes de violència que recull aquesta llei tenen dret a l'assistència jurídica gratuïta en la forma establerta a la legislació vigent.

2. En els supòsits de violència en l'àmbit de la parella i/o en l'àmbit familiar, per al reconeixement del dret d'assistència jurídica gratuïta s'hauran de tenir en compte únicament els recursos i ingressos econòmics personals de les dones víctimes de violència masclista amb els límits establerts a la legislació aplicable.

Article 72. Dotació econòmica

El Govern de la Generalitat ha de garantir que la dotació econòmica per tots els serveis de defensa jurídica de violència masclista sigui suficient per permetre la totalitat de funcions que aquesta assistència comporta.

Article 73. Serveis de guàrdia permanent

El Departament de Justícia de la Generalitat de Catalunya haurà de disposar el sistema de prestació dels serveis d'assistència lletrada a les dones que han patit aquesta violència per tal que aquesta assistència compti amb serveis de guàrdia permanent a tot el territori de Catalunya.

Article 74. Torns d'oficis especialitzats

L'Administració de la Generalitat garantirà que tota dona que sigui víctima de violència masclista estarà assistida per una advocada o advocat i, si escau, procuradora o procurador, que hagin rebut la formació especialitzada en aquesta matèria.

Article 75. Dels drets de les i dels menors

Les i els menors perjudicats per la mort de la seva mare com a conseqüència de violència masclista tenen dret a l'atenció jurídica en els termes establerts en aquesta secció.

Secció Quarta. Personació

Article 76. Legitimació per a la personació

1. El Govern de la Generalitat ha de personar-se en els procediments penals per violència masclista, en els casos de mort o lesions greus de la dona, en la forma i condicions establertes per la legislació processal.

2. Si la personació és exercida per una altra Administració Pública, l'exercici per part de l'Administració de la Generalitat serà potestatiu.

3. La personació s'ha d'exercir amb el consentiment de cada dona víctima o de la família.

Article 77. Personació en casos d'especial rellevància

Igualment, el Govern de la Generalitat de Catalunya ha de personar-se en aquells casos d'especial rellevància, prèvia avaluació dels fets per part de l'Institut Català de les Dones i amb el consentiment de la víctima o de la família.

Secció Cinquena. Drets econòmics de les dones

1. Drets de les dones a prestacions econòmiques

Article 78. Renda mínima, ajuts econòmics i altres prestacions

1. Per tal d'afavorir l'autonomia de les dones que estiguin en situacions de violència establertes i als efectes del dret a percebre la renda mínima d'inserció i els altres ajuts econòmics previstos en aquesta Llei, s'han de tenir en compte exclusivament els ingressos i les rendes individuals de cada dona.

2. Les dones acollides en recursos de caràcter residencial tenen dret a percebre la renda mínima d'inserció, tot i que la seva manutenció bàsica sigui coberta per aquests centres, sempre que es compleixin la resta de requisits exigits per a la seva obtenció.

3. El Govern de la Generalitat ha de garantir que els serveis socials d'atenció primària disposin d'una partida pressupostària reservada a prestacions econòmiques d'urgència.

Aquestes prestacions s'han de destinar, exclusivament, a fer front d'una manera immediata a les necessitats bàsiques de supervivència de les dones que han patit violència masclista.

4. El Govern de la Generalitat pot concedir prestacions econòmiques extraordinàries a les dones que han patit violència masclista.

Aquestes prestacions s'han de destinar a pal·liar situacions de necessitat personal que siguin avaluables i verificables, previ informe dels organismes competents sobre la inexistència o insuficiència dels ajuts ordinaris per a cobrir aquests supòsits.

Article 79. Indemnitzacions

1. Les dones que, com a conseqüència de les formes de violència masclista contemplades en aquesta Llei, pateixin seqüeles, lesions corporals o danys en la seva salut física o psíquica, de caràcter greu, tenen dret a la percepció, per part del Govern de la Generalitat, en un pagament únic, d'una quantia econòmica, en les condicions i amb els requisits que s'estableixin reglamentàriament.

2. Aquesta quantia serà compatible amb les indemnitzacions que s'estableixin en sentència judicial o amb altres prestacions econòmiques, públiques o privades, que legalment els puguin correspondre.

3. Quan la víctima sigui menor d'edat, la indemnització econòmica no podrà ser administrada per l'autor o inductor de la violència.

4. Els fills i filles de víctimes mortals de qualsevol de les formes de violència masclista contemplades en aquesta Llei, i que siguin menors d'edat o menors de 26 anys, i fossin dependents econòmicament en el moment de la mort de la mare, tenen dret a la percepció en un pagament únic, d'una quantia econòmica, en les condicions i amb els requisits que s'estableixin de forma reglamentària.

Article 80. Ajuts escolars

1. L'Administració educativa ha de valorar qualsevol de les situacions de violència masclista establertes en aquesta Llei, com a factor qualificat per a regular i establir els ajuts destinats a les unitats familiars o unitats de convivència amb escassos recursos econòmics. Als efectes de determinar els requisits de necessitat econòmica es tindran en compte únicament les rendes o els ingressos personals de què disposi la dona sol·licitant.

2. En tot cas, l'administració educativa ha de preveure l'escolarització immediata dels fills i filles en els supòsits de canvi de residència derivada d'actes de violència.

2. Violència econòmica i fons d'impagament de pensions

Article 81. Modificació de l'art. 44.1 de la Llei 28/2003

Es modifica l'article 44.1 de la Llei 18/2003, de 4 de juliol, de suport a les famílies, que quedarà redactat de la manera següent:

"El Govern ha de constituir un fons de garantia per a cobrir l'impagament de pensions alimentàries i l'impagament de pensions compensatòries. Aquest fons s'ha d'emprar quan hi hagi constatació judicial d'incompliment del deure de satisfer-les i aquest incompliment comporti una situació de precarietat econòmica, d'acord amb els límits i les condicions que es fixin per reglament."

Article 82. Àmbit subjectiu del fons de garantia

1. Les persones que tenen reconegut judicialment el dret a percebre pensions alimentàries i pensions compensatòries, tenen dret a rebre del fons de garantia la prestació econòmica corresponent, sempre que compleixin els criteris i requisits que es fixin per reglament.

2. Cas que aquestes persones siguin menors d'edat o incapacitades, són titulars d'aquest dret les persones que les tinguin al seu càrrec.

Article 83. Compatibilitat de les prestacions

Les prestacions derivades del fons d'impagament són compatibles amb altres prestacions que puguin atorgar les Administracions Públiques catalanes sempre que el criteri que s'ha tingut en compte per a l'atorgament d'aquestes altres prestacions no hagi estat la manca de pagament de les pensions alimentàries o compensatòries.

Article 84. Pensions cobertes

Aquest fons ha de cobrir les pensions acordades en qualsevol resolució judicial, ja sigui provisional o definitiva.

Article 85. Execució prèvia

Per a ser beneficiària del fons, la persona titular de la pensió o aquella que la representi ha d'haver cursat l'execució del corresponent títol judicial que reconegui el dret a rebre la pensió establerta.

Article 86. Naixement del dret

El dret de les persones beneficiàries del fons a percebre la prestació neix un cop transcorregut un termini de sis mesos comptats des que s'hagi interposat demanda executiva de pagament i no s'hagi pogut cobrar, i sempre que la causa del no cobrament no sigui imputable a la beneficiària.

Article 87. Dret de repetició

1. El Govern de la Generalitat es reserva el dret de repetició de les pensions pagades pel fons de garantia, contra les persones que han incomplert la resolució judicial de pagament de la pensió.

2. Sens perjudici del dret de repetició que té el Govern de la Generalitat, la o les persones beneficiàries del fons tenen l'obligació de continuar els tràmits del procediment d'execució del títol judicial que reconeix el dret a percebre la pensió d'aliments i/o la pensió compensatòria. En cas d'obtenir-se el cobrament de les pensions impagades, la beneficiària del fons té l'obligació de retornar les quantitats cobrades amb càrrec al fons.

Capítol VI - Assetjament sexual i assetjament per raó de sexe en l'àmbit laboral i social

Article 88. Actuacions de sensibilització i formació

El Govern de la Generalitat ha de realitzar actuacions de sensibilització adreçades als treballadors i treballadores, a les persones representants dels treballadors i treballadores, als sindicats, a les empreses i a les associacions empresarials, on es difongui el dret de totes les treballadores a ser tractades amb dignitat i el dret que no es toleri l'assetjament sexual ni l'assetjament per raó de sexe, i ha de promoure una actitud solidària, d'ajuda i de rebuig de l'assetjament.

El Govern de la Generalitat ha de realitzar actuacions de formació adreçades a les persones representants dels treballadors i treballadores, als sindicats, a les empreses i a les associacions empresarials, en les quals es difongui el dret a la dignitat i a la prevenció de l'assetjament sexual i l'assetjament per raó de sexe.

Article 89. Negociacions i acords col·lectius

El Govern de la Generalitat, d'acord amb els agents socials, ha d'impulsar que les empreses que tinguin la seu social a Catalunya o que hi exerceixin activitats, estableixin mesures concretes i procediments d'actuació, amb la finalitat de prevenir, reparar i sancionar els casos d'assetjament sexual i d'assetjament per raó de sexe.

El Govern de la Generalitat promourà el diàleg social en la lluita contra l'assetjament sexual i l'assetjament per raó de sexe mitjançant, entre d'altres, el seguiment de les pràctiques desenvolupades en el lloc de treball, els convenis col·lectius, els codis de conducta, la investigació i l'intercanvi d'experiències i bones pràctiques.

Article 90. Subvencions a empreses

1. Les bases reguladores de les subvencions que tinguin com a beneficiàries empreses amb una plantilla igual o superior a vint-i-cinc persones han d'incloure l'obligació d'aquestes empreses, d'acord amb els agents socials, d'indicar els mitjans que utilitzen per prevenir, detectar i intervenir l'assetjament sexual i l'assetjament per raó de sexe en els seus centres de treball.
2. La no utilització d'aquests mitjans o la seva utilització indeguda constitueix una causa de revocació de la subvenció.

Capítol VII - Situacions específiques

Article 91. Mesures per facilitar la detecció de la violència masclista

El Govern de la Generalitat ha d'impulsar i adoptar mesures que garanteixin una major eficàcia en la detecció de violència masclista envers les situacions específiques que es detallen en aquest capítol, per tal de fer minvar les dificultats afegides que aquestes situacions poden comportar en l'accés al servei d'atenció, assistència i protecció i altres prestacions i beneficis específics previstos en aquesta Llei.

Article 92. Migrants

1. Les dones que visquin o treballin a Catalunya i es trobin en situacions de violència masclista, tenen dret a totes les prestacions en l'atenció, assistència, protecció i reparació previstes en aquesta Llei, amb independència del veïnatge civil, la nacionalitat o la situació administrativa i personal de les afectades, sense perjudici d'allò establert a la legislació competent en la matèria.
2. El Govern de la Generalitat està obligat a realitzar les actuacions necessàries amb les entitats consulars, ambaixades, oficines diplomàtiques i qualsevol altra entitat, a fi d'obtenir o facilitar documentació acreditativa de les circumstàncies personals i/o familiars de la dona, així com la legislació del país d'origen.

Article 93. Prostitució

1. El Govern de la Generalitat garantirà el dret d'accés als serveis i recursos, mitjançant programes específics, tant per a la prevenció com per a l'eradicació de les diverses formes de violència masclista vers les dones en aquesta situació.
2. El Govern de la Generalitat ha de garantir que la lluita contra el tràfic i explotació sexual de les dones i menors sigui eficaç, i ha de desenvolupar les estructures i mecanismes adients per acollir i atendre les dones afectades per aquesta violència.

Article 94. Món rural

Els serveis d'atenció, assistència i protecció que aquesta Llei estableix en el Títol III, han de garantir l'accés prioritari de les dones provinents del món rural i de zones de difícil accés a centres allunyats del seu lloc d'origen i residència, per tal de garantir l'anonimat

d'aquestes dones.

Article 95. Transsexualitat

1. Les transsexuals dones que pateixen violència masclista s'equiparen a les dones que han patit aquesta violència, als efectes de drets d'atenció, assistència, protecció, recuperació i reparació reconeguts al Títol III d'aquesta Llei.

2. Totes les mesures i el reconeixement de drets que aquesta Llei assenyala han de respectar la diversitat transsexual, sense que sigui preceptiu un canvi físic total, si bé la transsexualitat haurà de ser posada de manifest per mitjà d'un informe mèdic o psicològic de personal especialitzat.

Article 96. Discapacitats

1. El Govern de la Generalitat ha de garantir que l'exercici dels drets i l'accés als recursos i serveis regulats en aquest Títol no es vegin obstaculitzats o impedits per l'existència de barreres que impedeixin l'accessibilitat i garanteixin la seguretat de l'entorn en el seu accés.

2. Les dones amb discapacitats que pateixen violència masclista tenen dret a una millora econòmica o temporal dels drets econòmics establerts al Títol III d'aquest Llei, en els termes previstos reglamentàriament per facilitar el seu procés de recuperació i reparació.

Article 97. VIH

Les dones seropositives que pateixen violència masclista tenen dret a una millora econòmica o temporal dels drets econòmics establerts al Títol III d'aquest Llei, en els termes previstos reglamentàriament per facilitar el seu procés de recuperació i reparació.

Article 98. Ètnia Gitana

El Govern de la Generalitat ha de dissenyar estratègies específiques de sensibilització dirigides a les dones gitanes, pensades i consensuades amb les associacions de dones gitanes, perquè coneguin els recursos i les estratègies per fer front a la pressió social o legitimació cultural vers les violències contra les dones i les permetin adoptar posicions actives davant aquesta situació.

Article 99. Centres d'Execució Penal

1. Les dones que compleixin penes o mesures penals a centres penitenciaris, extrapenitenciaris o centres de justícia juvenil, tenen el dret d'accés als recursos i serveis previstos en el Títol III d'aquesta llei.

2. El Govern de la Generalitat ha de dotar els equips de tractament de presons de personal especialitzat en matèria de violència masclista i, en concret, en els vessants psicològic, jurídic i sociolaboral. Aquests equips especialitzats tindran les funcions següents:

- a) Detecció de la situació de violència que la dona ha patit o està patint.

- b) Constatació d'aquesta situació de violència a l'expedient penitenciari de la dona.
- c) Elaboració d'un tractament penitenciari adient en col·laboració amb la Xarxa específica d'atenció integral.

3. El Govern de la Generalitat de Catalunya ha de garantir la ubicació de les persones transsexuals en espais que siguin adequats per preservar els seus drets.

Article 100. Mutilacions genitals femenines

1. El Govern de la Generalitat ha de promoure la mediació comunitària en les famílies quan existeixi risc de mutilacions genitals. En aquests casos s'ha de procurar que en la negociació hi participin persones expertes, com també persones de les comunitats afectades per aquestes pràctiques, i assegurar l'actuació d'agents socials d'atenció primària.

2. El Govern de la Generalitat ha de garantir mesures específiques per a la prevenció i eradicació de les mutilacions genitals femenines, impulsant actuacions de promoció de les dones dels països on es realitzen aquestes pràctiques i formant qui hi hagi d'intervenir.

3. El Govern de la Generalitat actuarà en l'àmbit de la cooperació internacional per treballar des dels països d'origen l'eradicació d'aquestes pràctiques.

4. El Govern de la Generalitat ha de comptar amb mecanismes sanitaris d'intervenció quirúrgica per poder fer front a la demanda de les dones que vulguin revertir els efectes de la mutilació practicada, així com mecanismes de suport psicològic, familiar i comunitari. En els casos de nenes i menors, i quan hi hagi risc per a la seva salut, les i els professionals han de poder comptar amb mecanismes que els possibilitin la realització de la intervenció quirúrgica.

Article 101. Dones al servei de les Administracions públiques catalanes

Les dones que presten serveis a les Administracions públiques catalanes gaudeixen, específicament dels drets d'excedència voluntària, permisos, flexibilitat horària, reduccions de jornada d'un terç o la meitat amb dret al 80% o 60% de les retribucions i mobilitat geogràfica, d'acord amb allò que estableix la normativa aplicable en la matèria.

TÍTOL IV - INSTRUMENTS D'ABORDATGE INTEGRAL DE LA VIOLÈNCIA MASCLISTA

Capítol I - Institut Català de les Dones

Article 102. Definició

L'Institut Català de les Dones, a més de desenvolupar totes les funcions que té atribuïdes per la legislació vigent, és l'instrument vertebrador per fer front a la violència masclista.

Article 103. Funcions

Les funcions de l'Institut Català de les Dones pel que fa a la forma de fer front a la violència masclista són:

- a) Liderar les polítiques contra la violència masclista que ha de desenvolupar el Govern de la Generalitat.
- b) Dissenyar i impulsar les polítiques contra la violència masclista en col·laboració amb les administracions locals, els agents socials, entitats expertes i amb les associacions de dones que treballin en aquest àmbit.
- c) Vetllar per l'adequació dels plans i programes duts a terme per les diferents Administracions Públiques catalanes respecte als Programes del Govern de la Generalitat en matèria de violència masclista.
- d) Coordinar i garantir el treball transversal en tots els àmbits.

Capítol II - Programes integrals contra la violència masclista

Article 104. Definició

1. El Programa Integral contra la violència masclista, que elabora l'Institut Català de les Dones, forma part de les polítiques de dones i és l'instrument que recull el conjunt d'objectius i mesures que el Govern ha d'implantar en l'eradicació de la violència masclista. El Programa integral serà aprovat pel Govern al començament de cada legislatura i recollirà de forma coordinada, global i participativa les línies d'intervenció i directrius que ha d'orientar l'activitat dels poders públics catalans en matèria de violència masclista, de conformitat amb els principis i valors establerts per aquesta Llei.

2. Aquestes mesures afecten diferents departaments de l'Administració de la Generalitat de forma transversal en un període concret de temps.

3. Els programes també estableixen mesures que impliquen altres àmbits governamentals, ens locals, agents socials, associacions de dones i persones professionals.

Els programes han de ser aprovats pel Govern, prèvia participació dels departaments implicats.

Article 105. Col·laboració de les associacions de dones i professionals expertes en l'elaboració dels programes

Per a l'elaboració, el seguiment i l'avaluació dels programes integrals, l'Institut Català de les Dones ha d'establir una comissió de treball integrada, entre d'altres, per representants dels ens locals, associacions de dones, agents socials i persones i entitats expertes en la matèria de violència masclista.

Article 106. Contingut

Els programes integrals contra la violència masclista hauran de preveure estratègies d'atenció, coordinació i cooperació, prevenció i sensibilització, com també de recerca i coneixement de la realitat i hauran d'incorporar obligatòriament una memòria econòmica.

Article 107. Suport econòmic als ens locals

Els programes integrals contra la violència masclista han d'establir una dotació pressupostària específica per als ens locals.

Article 108. Suport econòmic a les associacions de dones

Els programes integrals contra la violència masclista han d'establir una dotació pressupostària específica per a associacions de dones, entitats professionals i entitats expertes amb reconeguda trajectòria en aquest àmbit.

Capítol III - Comissió Permanent del Circuit Nacional per a l'Eradicació de la Violència Masclista

Article 109. Definició

És l'òrgan específic de coordinació institucional per a l'impuls, el seguiment, el control i l'avaluació de les actuacions del Govern de Catalunya en l'abordatge de la violència masclista, sense perjudici de les competències d'impuls, seguiment i control dels Departaments.

Article 110. Funcions

1. Són funcions de la Comissió l'impuls, el seguiment, el control i l'avaluació dels Programes del Govern de la Generalitat per a l'escomesa integral de la violència masclista, així com l'impuls, el seguiment, el control i l'avaluació de les actuacions del Govern de Catalunya en aquesta matèria i de la resta d'actuacions que pugui encomanar-li el Govern de la Generalitat de Catalunya i/o el Parlament de Catalunya, sense perjudici de les competències d'impuls, seguiment i control dels Departaments.
2. També correspon a la Comissió dur a terme la direcció superior, la coordinació, la supervisió i el control de les polítiques públiques en l'àmbit de la violència masclista.
3. La composició de la Comissió s'establirà reglamentàriament.

Capítol IV - Acords interinstitucionals, protocols i circuits d'atenció

Article 111. Definició, funcions i àmbits dels protocols

1. Els acords interinstitucionals es materialitzen en protocols, els quals concreten la voluntat política i el pacte d'establir mecanismes de suport, coordinació i cooperació dins i entre les institucions, altres agents socials, els equips i les persones que els inte-

gren, de vetllar per tal que les intervencions respecte les dones en situacions de violència garanteixin el dret a la informació, l'atenció, la recuperació i la reparació, definint alhora les competències de cada agent, sense perjudici de les competències d'impuls, seguiment i control dels Departaments.

2. Els objectius dels protocols són:

- a) Garantir l'atenció coordinada dels diferents departaments de la Generalitat, ens locals i agents socials i dels serveis que se'n desprenen, i delimitar els àmbits d'actuació que poden intervenir en les diferents situacions de violència masculista.
- b) Establir els mecanismes de coordinació i cooperació que permetin una transmissió d'informació continuada i fluida entre organismes implicats.
- c) Aplicar metodologies d'intervenció que evitin la revictimització de les dones afectades.
- d) Garantir els recursos necessaris per a l'execució i continuïtat del protocol.
- e) Dissenyar un circuit d'atenció adequat a les diferents situacions de violència i les necessitats concretes derivades d'aquestes situacions.
- f) Establir un model únic i consensuat de recollida de dades per tal de garantir el coneixement de la realitat.

3. Àmbits d'intervenció:

- a) A nivell nacional: Protocol nacional.
- b) A nivell territorial: Protocols locals (mínim: 1 per vegueria).

Article 112. Definició i àmbits dels circuits

1. Els circuits són la concreció del pacte establert en l'elaboració del protocol. Representa l'articulació d'un sistema homogeni d'atenció a les dones en situacions de violència, en el qual cada àmbit implicat, un cop ha definit les seves responsabilitats, sap què cal fer i qui té les competències per fer-ho, amb l'objectiu de garantir l'atenció personalitzada, eficaç i no victimitzadora a les dones.

2. Àmbits d'intervenció:

- a) A nivell nacional: circuit nacional
- b) A nivell territorial: circuits locals (mínim: 1 per vegueria)

Article 113. Àmbits de participació

Els protocols i els circuits han de promoure la participació dels àmbits directament relacionats amb aquesta problemàtica com són les entitats i associacions de dones que treballen en els diferents territoris a partir d'un model d'intervenció compatible amb el que

estableix aquesta llei, i altres de gran impacte social, com són els recursos educatius i els mitjans de comunicació.

Capítol V - Centre d'Estudis, Recerca i Capacitació

Article 114. Definició

El Centre de Recerca, Estudis i Capacitació sobre la violència masclista és un òrgan de caràcter administratiu adscrit a l'Institut Català de les Dones, que es configura com una eina permanent d'estudis i recerca sobre la violència masclista i de formació i capacitació de les persones professionals en contacte amb aquesta problemàtica.

Article 115. Funcions

Les funcions del Centre de Recerca, Estudis i Capacitació són:

- a) Estudis, recerca i anàlisi multidisciplinar sobre les causes i conseqüències de la violència masclista i les formes de combatre-la.
- b) En col·laboració amb les Administracions educatives competents, correspon al Centre de Recerca, Estudis i Capacitació la fixació de criteris i coordinació de la formació i capacitació de les persones professionals que treballen en l'àmbit de la violència masclista.
- c) L'actuació de Centre de Recerca, Estudis i Capacitació s'ha de desenvolupar en coordinació amb les universitats catalanes i els departaments de la Generalitat de Catalunya. La Direcció General de Recerca donarà suport a aquest Centre en totes aquelles actuacions que siguin d'interès mutu.

Capítol VI - Els ens locals

Article 116. Els ens locals

Els ens locals són un instrument per combatre la violència masclista, ja que són una garantia d'atenció des de la proximitat i el coneixement de les necessitats de les dones.

Article 117. Participació dels ens locals

Les administracions locals han de participar en el disseny, la coordinació i l'execució de les polítiques públiques vinculades a l'escomesa i l'eradicació de la violència masclista, a través de les associacions municipalistes.

Article 118. Mesures de suport i subvencions

Les disposicions que s'aprovin per al desenvolupament d'aquesta Llei han d'establir mesures de finançament als ens locals per a programes que duguin a terme activitats encaminades a eradicar la violència masclista o pal·liar els seus efectes.

Capítol VII - Grups, associacions i entitats de dones

Article 119. Dels grups, les associacions i les entitats de dones

1. Els grups, les associacions i entitats de dones, i els grups de dones pertanyents a moviments socials i sindicals són una garantia per al desenvolupament dels drets de les dones.
2. Els grups, les associacions i entitats de dones, i els grups de dones pertanyents a moviments socials i sindicals que treballen per a l'eradicació de la violència masclista han de ser considerats instruments per eradicar aquesta violència.

Article 120. Participació dels grups, les associacions i les entitats de dones

Per a l'elaboració, el seguiment i l'avaluació de les polítiques públiques vinculades a l'eradicació de la violència masclista, les administracions públiques catalanes han de comptar amb els consells de participació de dones respecte les polítiques institucionals corresponents. En cas de la seva inexistència, han de comptar amb els grups, associacions, entitats de dones i grups de dones dels moviments socials i sindicals.

Article 121. Mesures de suport i ajuts econòmics

Les disposicions que s'aprovin en el desenvolupament d'aquesta Llei han d'establir mesures de suport als grups, les associacions i les entitats de dones i als grups de dones pertanyents a entitats, grups mixtes i sindicats, i en concret, ajuts econòmics per a programes d'associacions reconegudes, a partir dels criteris que s'estableixin reglamentàriament, que duguin a terme activitats encaminades a eradicar la violència masclista o pal·liar-ne els efectes.

Article 122. Legitimació activa

Les associacions de dones tenen la consideració de part interessada i gaudeixen d'interès legítim per a personar-se en totes aquelles accions o procediments que tinguin per objecte o estiguin vinculats, tant directament com indirectament, en la defensa dels drets de les dones i que estiguin en l'àmbit dels procediments regulats per la Generalitat de Catalunya.

TÍTOL V - COMPETÈNCIES, COORDINACIÓ I COL·LABORACIÓ

Article 123. Principis generals

1. El Govern de la Generalitat ha de garantir l'aplicació i efectivitat dels drets que aquesta Llei estableix per a l'atenció, assistència, protecció, reparació i recuperació integral de les dones.
2. Les Administracions Locals han de garantir la informació i la primera atenció.
3. L'actuació de les Administracions Públiques catalanes en la lluita contra la violència masclista ha de ser responsable. A aquest efecte, s'ha d'ajustar als principis de coordi-

nació, col·laboració i informació mútua en l'exercici de les competències; d'eficàcia i eficiència en l'exercici dels drets atorgats a les dones així com al de transversalitat en totes les accions que es duguin a terme.

4. La distribució de funcions entre les diferents Administracions Públiques catalanes s'ha d'ajustar al principi de màxima proximitat a les persones que pateixen o han patit violència masclista i ha de respectar l'autonomia dels ens locals.

Article 124. Competències de l'Administració de la Generalitat de Catalunya

Correspon al Govern de la Generalitat:

a) Definir la política general per a la lluita i eradicació de la violència masclista i aprovar els instruments de planificació corresponents.

b) Programar, prestar i gestionar els serveis que integren la xarxa específica d'atenció i recuperació integral de les dones que pateixen violència masclista, llevat dels Serveis d'Informació i Atenció a les dones, competència dels ens locals en els termes previstos en aquesta Llei.

c) Promoure l'elaboració i signatura de convenis de col·laboració i acords interinstitucionals entre les administracions implicades en la lluita i eradicació de la violència masclista.

d) Definir i determinar solucions específiques per a la lluita i eradicació de la violència masclista des de les diferents especialitats implicades.

e) Definir i desenvolupar els recursos que integren el sistema d'atenció, assistència, protecció, reparació i recuperació de les dones que pateixen violència masclista.

f) Ordenar normativament el sistema català d'atenció, assistència, protecció, reparació i recuperació de les dones que pateixen violència masclista així com els recursos que l'integren.

g) Coordinar tots els recursos i serveis que integren la xarxa específica d'atenció i recuperació integral de les dones que pateixen violència masclista.

h) Reglamentar la forma de prestar els recursos que aquesta Llei estableix, així com les entitats que, si s'escau, han de gestionar-los.

i) Reglamentar la capacitat del personal implicat en la lluita i eradicació de la violència masclista i, en concret, aquell que ha de gestionar, si s'escau, els recursos que aquesta Llei contempla.

j) Totes les altres funcions establertes en aquesta Llei.

Article 125. Competències de les Administracions locals

1. Correspon a les Administracions locals:

a) Programar, prestar i gestionar els Serveis d'informació i atenció a les dones i

efectuar la derivació als diferents serveis especialitzats, en els termes previstos en aquesta Llei.

- b) Prestar o gestionar altres serveis de la Xarxa específica esmentada, d'acord amb allò que s'estableixi mitjançant conveni amb l'Administració de la Generalitat. En aquests casos les Administracions locals, que tindran garantits els recursos suficients, també podran prestar serveis d'atenció, assistència, protecció, reparació i recuperació de les dones que pateixen violència masclista i efectuar la derivació als diferents serveis especialitzats, en els termes previstos en aquesta Llei.
- c) Col·laborar en la gestió de les prestacions econòmiques i subvencions que aquesta Llei estableix.
- d) Totes les altres funcions establertes en aquesta Llei que, en raó de les seves competències, els correspongui assumir en relació a les persones que pateixen o han patit violència masclista.

2. Els municipis amb una població inferior a 20.000 habitants, poden decidir delegar les seves competències a una mancomunitat de municipis o a altres ens locals.

Article 126. Coordinació

Entre d'altres, les Administracions públiques competents han de coordinar:

- a) Les polítiques públiques en matèria de lluita contra la violència masclista.
- b) Les polítiques públiques en matèria de violència masclista amb les polítiques d'educació, salut, ocupació, recerca i mitjans de comunicació, així com qualsevol altra política implicada en la lluita contra aquesta violència.
- c) Els recursos d'atenció, assistència, protecció, reparació i recuperació amb els òrgans jurisdiccionals i les forces i cossos de seguretat.
- d) Els recursos d'atenció i informació de caràcter municipal amb els centres d'intervenció especialitzada dependents de la Generalitat.
- e) Els recursos regulats en aquesta Llei amb recursos de les Administracions Públiques catalanes competents per prestar serveis d'ensenyament, treball, sanitat, serveis socials i d'altres implicats en la lluita contra la violència masclista.

Article 127. Col·laboració

1. Les Administracions Públiques catalanes han de col·laborar en l'exercici de les seves competències per tal de garantir l'exercici dels drets que aquesta Llei reconeix.

2. A aquest efecte, han de:

- a) Intercanviar-se la informació i les dades disponibles, respecte al que estableix la normativa reguladora de les dades de caràcter personal. En tot cas, s'entén

que l'intercanvi d'aquesta informació ho és per a l'exercici de les respectives competències.

- b) Facilitar l'exercici de les competències de les altres administracions.
- c) Prestar-se l'auxili que necessitin.

3. Els instruments de col·laboració entre Administracions Públiques són els convenis i els acords interinstitucionals regulats al Títol IV. Aquests convenis i acords s'han d'ajustar al que estableix la normativa vigent.

4. Els convenis han de tenir un termini de vigència plurianual, sempre que així es pugui garantir l'estabilitat i conclusió dels programes o serveis establerts.

Article 128. La col·laboració amb l'Administració de l'Estat i amb les Comunitats Autònomes

1. El Govern de la Generalitat ha de vetllar per la coordinació amb l'Administració de l'Estat i impulsar les fórmules de col·laboració, cooperació i informació mútua necessàries per garantir els drets que aquesta Llei contempla.

2. El Govern de la Generalitat impulsa també la col·laboració i la cooperació amb les altres Comunitats Autònomes per garantir els drets que aquesta Llei estableix.

Article 129. Finançament

1. L'Administració de la Generalitat té la responsabilitat de garantir els recursos necessaris per donar l'adequat compliment a l'ordenació i provisió de les accions i dels serveis que estableix aquesta Llei.

2. Per tal de garantir l'efectivitat de les accions i dels serveis que es deriven d'aquesta Llei i que són competència dels ens locals, el Govern de la Generalitat dotarà un fons econòmic específic anual, que en tot cas, garantirà la suficiència de la prestació dels serveis, la titularitat o la gestió dels quals se'ls traspassa. La distribució d'aquest fons entre els ens locals es farà d'acord amb criteris objectius que s'han d'acordar bianualment amb les entitats municipalistes i que es basaran en la població, el principi d'equilibri territorial i tindran en compte les característiques de la població i les necessitats de les dones, per tal d'obtenir l'efectivitat dels drets que aquesta Llei estableix.

3. Els ens locals han de finançar el cost de la prestació dels Serveis d'informació i atenció a les dones corresponents a les competències que tenen atribuïdes com a pròpies, d'acord amb la legislació de règim local i segons la seva capacitat pressupostària. Aquest finançament ha d'abastar els serveis de la població establerts legalment com a obligatoris. No obstant això, l'Administració de la Generalitat ha de finançar el 100% del cost de la prestació d'aquests serveis pertanyents a municipis amb una població inferior a 20.000 habitants. El municipi establirà reglamentàriament la distribució territorial, el règim de prestació, l'organització i la dotació d'aquests serveis.

DISPOSICIONS ADDICIONALS

Primera. L'exercici de la potestat sancionadora per la comissió de les infraccions administratives relatives a continguts o publicitat en els mitjans de comunicació que justifiquin, banalitzin o incitin la violència masclista s'ha d'ajustar a allò que s'hi preveu en la Llei 22/2005, de 29 de desembre, de la comunicació audiovisual de Catalunya i en la Llei 30/92 de Règim Jurídic de les Administracions Públiques i del Procediment Administratiu Comú.

Segona. En el termini d'un any des de l'entrada en vigor d'aquesta Llei, el govern haurà de desenvolupar i regular el Fons d'impagament de pensions. Amb aquesta finalitat, la Llei de pressupostos habilitarà una partida específica amb crèdit ampliable.

Tercera. Les Administracions Públiques adoptaran les mesures necessàries dins del marc de la negociació col·lectiva per tal que els convenis col·lectius aplicables al personal laboral tipifiquin la realització d'actes d'assetjament sexual o assetjament per raó de sexe de la mateixa manera que estigui establert per al personal funcionari.

Cuarta. El Govern efectuarà les previsions pressupostàries necessàries per poder atendre les prestacions i ajuts econòmic reconeguts en la present Llei.

DISPOSICIONS TRANSITÒRIES

Primera. En el termini de tres anys des de l'entrada en vigor de la Llei el Departament de la Presidència ha d'encarregar una avaluació de l'impacte social de la Llei.

Segona. El Govern de la Generalitat de Catalunya podrà actualitzar la Xarxa específica d'atenció i recuperació integral a les dones que pateixen violència masclista, amb una freqüència biennal, en els primers 6 anys després de l'aprovació de la present Llei, per poder-se adequar amb major rapidesa i flexibilitat a les necessitats d'atenció social de la població de Catalunya, d'acord al que s'estableixi a les corresponents lleis de pressupostos.

DISPOSICIÓ DEROGATÒRIA ÚNICA

Queden derogades totes les normes d'igual o inferior rang que s'oposin o contradiguin el que estableix aquesta llei.

DISPOSICIONS FINALS

Primera. S'afegeix un nou apartat p) a l'article 115 del Decret Legislatiu 1/1997, de 31 d'octubre, pel qual s'aprova la refosa en un text únic dels preceptes de determinats textos legals vigents a Catalunya en matèria de funció pública, amb el següent redactat:

"p) La realització d'actes reiterats d'assetjament sexual o d'assetjament per raó de sexe descrits a l'article 4.2.c) de la Llei dels Drets de les Dones per a l'eradicació de la violència masclista".

S'afegeix un nou apartat u) a l'article 116 del Decret legislatiu 1/1997, de 31 d'octubre, pel qual s'aprova la refosa en un text únic dels preceptes de determinats textos legals vigents a Catalunya en matèria de funció pública, amb el següent redactat:

"u) La realització d'actes d'assetjament sexual o assetjament per raó de sexe descrits a l'article 4.2.c) de la Llei dels Drets de les Dones per a l'eradicació de la violència masclista que puguin comportar assetjament o assetjament sexual i que no siguin constitutius de falta molt greu".

Segona. Es modifica l'article 6.1 apartat e) de la Llei 10/1997, de 3 de juliol, de la renda mínima d'inserció, incorporant un darrer paràgraf amb el següent redactat:

"e) Als efectes de determinar el requisit de carència de rendes, únicament es tindran en compte les rendes o ingressos de què disposi o pugui disposar la dona sol·licitant que es troba o surt d'una situació de violència, sense que es computin a aquests efectes les rendes o ingressos d'altres membres de la unitat familiar que convisquin amb la dona sol·licitant".

Tercera. S'afegeix la lletra f) a l'article 132 de la Llei 22/2005, de 29 de desembre, de la comunicació audiovisual de Catalunya amb la redacció següent:

"Són infraccions molt greus:

f) La difusió i realització de continguts o publicitat que justifiquin, banalitzin o incitin la violència masclista".

Quarta. Es modifiquen els articles del Decret legislatiu 3/2002, de 24 de desembre, pel qual s'aprova el Text refós de la Llei de finances públiques de Catalunya els quals quedaran redactats de la manera següent:

Les bases reguladores de les subvencions que tinguin com a beneficiàries empreses amb una plantilla igual o superior a vint-i-cinc persones han d'incloure l'obligació d'aquestes empreses, d'acord amb els agents socials, d'indicar els mitjans que utilitzen per prevenir, detectar i intervenir l'assetjament sexual i l'assetjament per raó de sexe en els seus centres de treball.

La no utilització d'aquests mitjans o la seva utilització indeguda constitueix una causa de revocació de la subvenció.

Cinquena. S'afegeix l'article 22 bis a la Llei 1/2001, de 15 de març, de mediació familiar de Catalunya, amb el redactat següent:

Article 22 bis

Limit a la mediació

S'haurà d'interrompre o, en el seu cas, no s'iniciarà qualsevol procés de mediació familiar quan hi estigui implicada una dona que hagi patit o pateixi violència física, psíquica o sexual en la seva relació de parella.

Sisena. Es faculta al Govern de la Generalitat per dictar les disposicions i prendre les mesures necessàries en relació al desplegament i execució d'aquesta llei.

Setena. Aquesta llei entrarà en vigor l'endemà de la seva publicació al Diari Oficial de la Generalitat de Catalunya.

Aquest text és transcripció del document de treball lliurat pel Departament de la Presidència de la Generalitat de Catalunya.

ÚLTIMES PUBLICACIONS EDITADES

Col·lecció Estudis del CTESC

10. El treball de les dones a Catalunya: cap a una igualació creixent.
11. L'impacte en l'economia catalana de la globalització i de la integració econòmica. Volum 1.
12. L'impacte en l'economia catalana de la globalització i de la integració econòmica. Volum 2.

Col·lecció Llibres del CTESC

7. Productivitat i flexibilitat.
8. La responsabilitat empresarial: una resposta rendible.
9. El sistema financer a Catalunya.

Col·lecció Tesis doctorals

Efectes de la composició sectorial, les dimensions i l'origen del capital de les empreses industrials espanyoles en la situació de la innovació tecnològica a Espanya i en la política tecnològica. Natalia Ortega Gómez

Teletreball, gènere i territori. Una comparació entre Catalunya, Ardèche i Quèbec. Asunción Blanco Romero

Memòria socioeconòmica i laboral de Catalunya 2005

Informe de gestió 2005

Col·lecció Dictàmens

Per a més informació: www.ctescat.cat • ctescat@gencat.net

Punts de venda a les llibreries de la Generalitat:

Barcelona	Rambles, 118	-----	93 302 64 62
Barcelona	Rocafort, 120	-----	93 292 54 17
Girona	-----	-----	972 22 72 67
Lleida	-----	-----	973 28 19 30
Madrid (Blanquerna Llibreria Catalana)	-----	-----	91 431 00 22

Consell de Treball,
Econòmic i Social
de Catalunya

